

ΕΝ ΛΑΪΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ
ΕΙΣΦΟΡΑ ΕΙΣ ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΝ ΕΡΓΟΝ

ΤΟ ΜΟΝΟΠΩΛΙΟΝ
ΤΗΣ
ΖΑΚΧΑΡΕΩΣ

ΥΠΟ
Κ. ΣΠΥΡΙΔΗ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Π. Α. ΠΕΤΡΑΚΟΥ
1911

Ε.Φ.
ΣΠΥ

ΕΝ ΛΑΪΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ
ΕΙΣΦΟΡΑ ΕΙΣ ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΝ ΕΡΓΟΝ

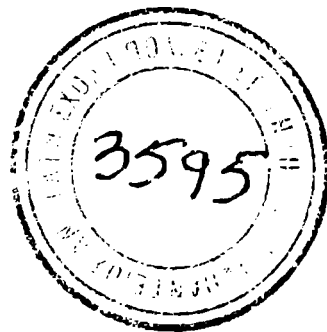
ΤΟ ΜΟΝΟΠΩΛΙΟΝ

ΤΗΣ

ΖΑΚΧΑΡΕΩΣ

ΥΠΟ

Κ. ΣΠΥΡΙΔΗ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Π. Α. ΠΕΤΡΑΚΟΥ

1911

ΤΟ ΜΟΝΟΠΩΛΙΟΝ ΤΗΣ ΖΑΚΧΑΡΕΩΣ

Παραδίδω τὰς ἀκολούθους μου σκέψεις εἰς τὴν ἀνορθωτικὴν Κυβέρνησιν, ὡς καὶ εἰς τὰ 360 μέλη τῆς διπλῆς Βουλῆς.

Ἐν τῷ εὐρεῖ τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως προγράμματι, τὸ μονοπώλιον τῆς ζακχάρεως, περὶ οὗ καὶ αὐθις ἔρχομαι νὰ ὁμιλήσω, δύναται νὰ διεκδικήσῃ θέσιν ἐπαξίαν. Πρόκειται περὶ πρωτοφανοῦς ὑποβιβασμοῦ τῆς τιμῆς τῆς ζακχάρεως, τῆς ἐκ παραλλήλου ταύτης μὲ τὸν σῖτον τροφῆς τοῦ πτωχοῦ, ἄνευ μειώσεως, ἃν μὴ σὺν τῇ ἀνξήσει τῶν δημοσίων προσόδων, διὰ τῆς θαυματουργοῦ πλήν ῥιζικῆς ἐκριζώσεως τοῦ φορολογικοῦ μας καρκίνου, τοῦ ὀνομαζομένου λαθρεμπορίου. Οὐδέποτε ζήτημα ὑπεράνω αἰθερίων συζητήσεων καὶ συνταγματικῶν λεπτολογιῶν ἐξητήσατο ἐπιτακτικώτερον τὴν κρίσιν καὶ προσοχὴν τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ ἔθνους.

Ὀλιγορίαν καὶ κώφευσιν δὲν ἀναμένει πλέον ὁ λαὸς ἀπὸ τοὺς ἐκλεκτοὺς του ἐκείνους, οὓς ἐν ὀργίῳ κατὰ τοῦ παρελθόντος φρυαγμῷ μεγαλοπρεπῶς ἐγκατέστησεν ἐν τῇ ὑπάτῃ ἐθνικῇ ἀντιπροσωπείᾳ.

Ἐλλειψιν πρωτοβουλίας καὶ δισταγμοὺς δὲν ἀναμένει ἡ Βουλὴ καὶ τὸ ἔθνος ἀπὸ Κυβέρνησιν, ἥς αἱ ἐπαγγελίαι περὶ ἀνακουφίσεως τοῦ φορολογουμένου πτωχοῦ ἤχοῦσιν ἀκόμη σαγηνευτικῶς εἰς τὰ ὦτα τῶν πιστευσάντων.

Ἐλλειψιν καλῆς θελήσεως καὶ ἐκούσιον τῶν ὧτων φρυαγμὸν δὲν ἀναμένομεν ἀπὸ τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν

Τὸ μονοπώλιον, οἷον ἐν βία συνταχθὲν ὑπεβλήθη πρὸ ἐνὸς καὶ πλέον ἔτους εἰς τὴν Βουλὴν, ὑπῆρξεν ἔργον θνησιγενές, μέλλον ἀφεύκτως νὰ μεταβῇ ἐκ τοῦ μακαρίου ὕπνου, ὃν συμπτωματοικῶς ἔκτοτε διάγει, εἰς βέβαιον θάνατον. Τὴν αὐτῇ ταύτῃ ἐκβασιν εἶχον τότε προϊῶει, ὅτε σὺν τῇ χαρμωσύνῳ εἰδήσει τῆς ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀποδοχῆς αὐτοῦ ὥφειλον συγχρόνως ν' ἀκούσω καὶ τὴν στρέβλωσιν, ἣν ἐγκληματικῶς αἱ ἐν τῷ « Ἐμπρὸς » ἐκτεθεῖσαι ιδέαι μου ὑφίσταντο.

Οὐδείς ἐπεθύμει νὰ φωτισθῇ· τὸ ζήτημα ἦτο, ἂν τὸ μο-
νοπώλιον θὰ ἐψηφίζετο ἢ ὄχι, ἐν δὲ τῷ κονιορτῷ τῆς πά-
λης αἱ ἐπακολουθήσασαι δημοσιεύσεις μου παρήρχοντο
ἀπαρατήρητοι.

Ἐν τῇ Βουλῇ τὸ θέαμα ὑπῆρξεν ἀλγεινότερον. Ἡ ἀντιπολίτευσις ἐκβιαζομένη ὑπὸ τῆς χιμερικῆς τῶν λογγῶν

σκιᾶς εἰς ἀναγκαστικὴν ἐπιψήφισιν οἴουδῆποτε νομοσχεδίου ἐξεδικεῖτο ἐν συστηματικῇ πλήν ἐπιπολαία καταφορᾷ καθ' ὅλων τῶν καινοτομιῶν τοῦ κ. Εὐταξία." Απειρος τῶν ἐθίμων τῆς Βουλῆς, εἶχον ἀκόμη τότε τὴν ἀπλότητα ν' ἀναμένω ἐπὶ τοῦ μονοπωλίου συζήτησιν σοβαράν, ἐπὶ κρισιν τοῦ νομοσχεδίου ἢ τῆς καθόλου μονοπωλιακῆς ιδέας, ἐπὶ τῇ βάσει ὅμως ἐλέγχου ἀληθοῦς, ἀνασκευάσεως τῶν ἀριθμῶν καὶ στατιστικῶν μου πινάκων." Ἡλπίζον ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ν' ἀκούσω: Σφάλλει ὁ ἐν Μονάχῳ κύριος ὑπολογίζων τὸ λαθρεμπόριον εἰς τόσα καὶ τόσα ἑκατομμύρια. Σφάλλει φρονῶν ὅτι θὰ τὸ ἐκριζώσῃ διὰ τοῦ μονοπωλίου. Σφάλλει ἀναμένων ἐκ τῆς εὐθηνίας αὕξῃσιν σημαντικὴν καταναλώσεως.

Ἀντὶ τούτου εἶχομεν τὴν ὁδύνην ν' ἀκούσωμεν ἀπὸ τ' αὐθεντικώτερα τῆς ἀντιπολιτεύσεως χεῖλη ἐπιχειρήματα ἱλαρά, ἅτινα μόνον ἢ ἐπαναστατικὴ ἐκείνη ἀπόκρεω θὰ ἠδύνατο κάπως νὰ δικαιολογήσῃ. Μὴ δὲν μᾶς ἐξηκόντιζον ὥς μόνην ἐπιδόξ: «τὸ μονοπώλιον θ' ἀπαιτήσῃ χρήματα», «θὰ πετάξετε ἑκατομμύρια διὰ ταινίας», ὥς ἐὰν οἱ ἄκακοι οὔτοι, ἐκ σιγαροχάρτου φρουροί, ἠδύναντο νὰ ἰσοφαρίσωσι μὲ τὸ πανταχόθεν κατακλύζον τὴν Ἑλλάδα λαθρεμπόριον. Τὴν κορωνίδα τῶν κατὰ τοῦ μονοπωλίου ἐπιχειρημάτων ἐπέπρωτο νὰ θέσῃ τὸ ἐφευρετικώτερον τῆς παλαιᾶς Βουλῆς πνεῦμα, ἰσχυρισθέν, (ἂν ὀφείλῃ τις νὰ πιστεύσῃ τὰ ἐν ταῖς ἐφημερίσι πρακτικά), ὅτι κατὰ τὴν συσκευὴν τῆς ζακχάρεως ἐν Πειραιεῖ θὰ διαπράττωνται ἀφεύκτως κλοπαί, θραυομένης δὲ τυχὸν ὑάλου εἰς σιγμὴν βροχῆς, τὸ πολύτιμον λευκὸν προῖον θὰ ἔρρεεν εἰς τὰ ἐξ ὧν συνετέθη.

Ἦγνόει ἢ ἤθελε ν' ἀγνοῇ ὅτι ἡ ζάκχαρις θὰ ἔφθανεν εἰς τὰς ἐλληνικὰς ἀκτὰς μηχανικῶς καὶ ἀνεξόδιος συσκευασμένη ὅτι, ἂν ἐπρόκειτο μὲ ἐργατῶν χεῖρας νὰ τεθῇ εἰς

δέματα, ὁλόκληρος ἡ ἀξία τοῦ προϊόντος δὲν θὰ ἐξήρκει διὰ τὴν πρωτότυπον αὐτὴν συσκευήν. Ἰδού ποῦ εἵχομεν καταντήσει! Τὸ ἀληθὲς εἶνε ὅτι τοῦ μαχίμου ἀκείνου τῆς ἀντιπολιτεύσεως χοροῦ ἠγεῖτο, χωρὶς νὰ τὸ ἐννοῇ, αὐτὸς οὗτος ὁ κ. Εὐταξίας.

Περιορίσας ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς τὴν ὀλικήν μας κατανάλωσιν εἰς 9 μόνον ἑκατομμύρια, κατήνεγκε διὰ τῆς ἀνακριβείας αὐτῆς θανατηφόρον τραῦμα εἰς τὸ ἔργον του. Οἱ λοιποὶ ἠδύναντο κατόπιν ἀφόβως νὰ τὸ χλευάσωσι, νὰ τὸ κυλίσωσιν ἐν τῷ βορβόρῳ. Δὲν ἦτο πλέον ἢ μᾶζα ἀδρανής, ἐξ ἧς ὁ κύριος Ὑπουργὸς εἶχεν ἤδη ἀφαιρέσει τὴν μόνην ζωὴν, τὸ μέγα τῆς καταναλωτικῆς μας δυνάμεως στοιχεῖον.

Ἦδη νέα Βουλὴ, ἐκ νέων προσώπων ἀποτελουμένη, συγκεντροῖ ἐν ἑαυτῇ ὁλόκληρον τὴν ἐξουσίαν. Διὰ τὰς τύχας τοῦ μονοπωλίου τὸ γεγονὸς θεωρῶ εὐοίωνον, ἴσως δέ, τίς οἶδε, αἱ λικνίσασαι αὐτὸ συνθῆκαι, μυστηριωδῶς πως, νὰ μὴν ὑπῆρξαν κατὰ βάθος δυσμενεῖς. Μὴ δὲν ὀφείλει εἰς τὰς ἄχρῃ τοῦδε ἀτυχίας καὶ περιπετείας του τὸ σπάνιον πρόνομιον τῆς παρουσίας τῆς διπλῆς Βουλῆς, ἧς ἀμερολήπτως τὴν κρίσιν καὶ βάσανον δύναται ἐναργέστερον νὰ ἐξαιτήσῃ;

Μόνον τοιοῦτον Κοινοβούλιον ἐκ τῶν σπλάγχχνων τοῦ λαοῦ ἀναθρῶσαν θὰ εἶχε τὸ σθένος νὰ ἐπιληφθῇ τοῦ τιτανείου τούτου διὰ τὴν Ἑλλάδα ἔργου!

Τὸ μονοπώλιον τῆς ζακχάρεως δὲν εἶνε τῷ ὄντι ἀπλῇ φορολογικῇ παραλλαγῇ, ἀλλὰ λίθος παμμεγέθους καὶ θεμέλιος νέου δημοσιονομικοῦ καθεστῶτος. Εἶνε ἡ διὰ πρώτην φορὰν εἰσαγωγὴ μέτρου νομοθετικοῦ, καθιεροῦντος καὶ ἔργῳ τὴν καθολικὴν ἐν Ἑλλάδι φορολογίαν.

Εἶνε ἡ πρώτη σοβαρὰ ἀπόπειρα πρὸς πλουτοφόρον ἐξυγίανσιν τοῦ στειρεύσαντος φορολογικοῦ μας ὑδραγωγείου.

Εἶνε ἡ ἐπίσημος ἀναγνώρισις τῆς ἀρχῆς, ὅτι ὅπου ὁ λαθρέμπορος κυριαρχεῖ, οἰκονομικὸν Κράτος δὲν ὑπάρχει.

Εἶνε ἡ συστηματικὴ ἐκστρατεία ἐναντίον τοιούτων ληστῶν, ἡ ἐκπόρθησις τῶν ἄντρων τῶν, ἡ ἀπολύτρωσις ὁλοκλήρου λαοῦ ἀπὸ τὸ εἰς αὐτοὺς ὀφειλόμενον « χαράτσι »!

Εἶνε ἡ πραγματικὴ τῶν φόρων ἀπόδοσις, ὁ μέλλων νὰ προκύψῃ ἐκπесμός, ἡ εὐθηνία τοῦ βίου, ὁ πολιτισμός, ἡ ἀναγέννησις! Ἔργον τῷ ὄντι ἐθνικόν, ἱκανὸν ν' ἀναφλέξῃ τὴν ψυχὴν μεγάλης Ἐθνοσυνελεύσεως.

Τὸ μονοπωλιακὸν μου σύστημα, ὡς ἐν ἐκτάσει ἐξέθετον ἐν τῷ « Ἐμπρὸς » τῆς 14ης καὶ 15ης Νοεμβρίου 1909, εἰς ὃ καὶ εὐγενῶς τοὺς ἀναγνώστας μου παραπέμπω, ἐρείδεται ἐπὶ τῶν ἀκολουθῶν ἀρχῶν :

Ἰσχυρίζομαι :

1ον. "Οτι τὸ λαθρεμπόριον τῆς ζακχάρεως ἐν Ἑλλάδι ἔλαβεν ἀπὸ ἐτῶν τοιαύτας διαστάσεις, ὥστε σήμερον ἀπορροφᾷ κατ' ἐπιεικესτάτους ὑπολογισμοὺς τὸ ἥμισυ τῆς ὀλικῆς μας καταναλώσεως.

2ον. "Οτι ἡ οἰκτρὰ αὕτη κατάστασις, ὀφειλομένη κυρίως εἰς τὸν βάρβαρον δασμὸν (300 % ἐπὶ τῆς ἀξίας), τότε μόνον θὰ θεραπευθῇ, ὅταν ἀφ' ἐνὸς μὲν ἡ λαθραία ζάκχαρις δι' ἐξευρέσεως τρόπου κατασιτῇ παντοῦ καὶ πάντοτε φωρατὴ, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅταν, ὅρος ἀπαραίτητος, εἰς τὸ ἄνω μέτρον ἔλθῃ ἐπίκουρος αἰσθητὴ τῆς νομίμου ζακχάρεως εὐθηνία.

3ον. "Οτι ὁ ἀναγκαῖος οὗτος τοῦ δασμοῦ ἐκπесμός εἶνε ἀκίνδυνος διὰ τὰς εἰσπράξεις τοῦ δημοσίου, ἀφοῦ συντελῶν, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὸ ἄνω μέτρον, εἰς τὴν ὀλικὴν τοῦ λαθρεμ-

πορίου ἐκρίζωσιν διπλασιάζει τὸ φορολογηθῆσόμενον ποσόν.

4ον. "Οτι ἡ εὐκτεία καὶ ἀκίνδυνος αὕτη τῆς ζακχάρεως εὐθηνία ἐγκλείει ἐν ἑαυτῇ καὶ ἕτερον σπουδαιότατον παράγοντα, τὴν βεβαίαν καὶ ταχεῖαν τῆς καταναλώσεως ἀναπτέρωσιν, μεγάλας ἐπιφυλάσσουσιν ἐκπλήξεις εἰς τοὺς ἀνθρωπιστὰς τῶν δημοσίων μας προσόδων.

Καὶ ἐν πρώτοις τὸ **λαθρεμπόριον**. Οὐδεὶς ἐν Ἑλλάδι τὸ ἀγνοεῖ. Ὁ καθείς τὸ αἰσθάνεται ὡς ἐνδημικόν, τὸ διορᾷ πανταχοῦ, τὸ ὑποθάλλει. Μόνον οἱ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν μας ὑπουργοί, ἱατροὶ προδόται ἐν μέσῳ πανώλους, μὲ ὅλην τὴν γυμνότητα τοῦ ταμείου των ἀρέσκονται συστηματικῶς νὰ τὸ περιφρονῶσι. Τὸ τέρας ἐν τούτοις ἐκτείνεται πανταχοῦ, κατακτᾷ διὰ τῶν πλοκάμων του τὰ κέντρα, ἔρπει **γλοιωδῶς** πρὸς τὰ μεσόγεια, ἐκμυζεῖ τὸ φειδωλὸν ὑστέρημα τοῦ πτωχοῦ μας. Μυριάδες σκωλήκων βόσκουν παρὰ τὰς πληγὰς, ἐξ ὧν ἐκρέει τὸ αἷμα τῆς Πατρίδος. "Οταν ὁ ἀσθενὴς μετὰ καιρὸν ἀφυπνισθῇ, πᾶσα προσπάθεια θὰ εἴνε πλέον ματαία. Ἡ ἐκρίζωσις τοῦ κακοῦ δὲν θὰ εἴνε ἄνευ περιπλοκῶν· θὰ ἰσοδυναμεῖ διὰ τὸ Κράτος μὲ κλονισμὸν ἐκ τῶν βάθρων.

Ζητῶ τὴν ἄδειαν, πρὸς ἀμερόληπτον τῶν ἄνω ὑπογραμματισμὸν, νὰ παραθέσω αὐτολεξεὶ τὰς σκέψεις, ἃς ἐγκριτώτατος Κυκλαδίτης ἐδημοσίευσεν ἐν τῇ «Ἀκροπόλει» τῆς 11ης παρελθόντος Ἰουλίου. Τὸ κῦρὸς των εἴνε σοβαρόν, ἀφοῦ ὁ γράφων οὐδαμῶς τότε ἀπέβλεπεν εἰς τὸν τυχὸν αἶνον τοῦ μονοπωλίου :

«Ὁ Νομὸς τῶν Κυκλάδων, λέγει, εἴνε ἡ πηγὴ τῶν λαθρεμπορικῶν ἐπιχειρήσεων, ὡς ἀπεδείχθη δὲ τελευταῖον, τὸ λαθρεμπόριον κατέστη γενικὸν, **φαίνεται δὲ πλέον ἀδύνατος ὁ περιορισμὸς αὐτοῦ.**

.

«Όλα τὰ μικρόνησα τῶν Κυκλάδων χρησιμεύουσιν ὡς μεγάλαι ἀποθῆκαι λαθρεμπορικῶν εἰδῶν, ἅτινα κρύπτονται ἐντὸς σπηλαίων, γνωστῶν μόνον εἰς τοὺς λαθρεμπόρους καὶ τοὺς κατοίκους τῶν νήσων. Ἐν καιρῷ γαλήνης, ὅτε αἱ ἀρχαὶ περιπολοῦσι καὶ τὸ ἀτμόπλοιοι τῆς καταδιώξεως ἐκπλέει τοῦ λιμένος, τότε οἱ λαθρέμποροι μετατρέπονται εἰς ψαράδες. Τοῦναντίον ὅταν σιγοράρη ὁ βορηᾶς, τὸ δὲ καταδρομικὸν τοῦ Κράτους εἰσέλθῃ εἰς τὸν λιμένα, τότε οἱ ψαράδες μας αὐτοὶ μετατρέπονται αὐτονυκτὶ εἰς λαθρεμπόρους. Ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ φορτώνουν τὴν ζάκχαριν εἰς τὰ πλοῖα των, ἐντὸς δὲ ὥρῶν τινων εὐρίσκονται εἰς τὰ προσυμφωνηθέντα μέρη. Ἐκεῖ ἄλλος κόσμος λαθρεμπορικὸς παραλαμβάνει τὸ ἐμπόρευμα καὶ τὸ τοποθετεῖ εἰς τὰς ἐπὶ τούτῳ κατοκόμβας τῶν ἐξοχῶν, ὅθεν μεταφέρεται εἰς τὰ κέντρα τῆς καταναλώσεως, ζακχαροπλαστεῖα, καφενεῖα, παντοπωλεῖα καὶ εἰς αὐτὰς ἀκόμη τὰς οἰκίας.»

«Τὰ σπήλαια τῶν μεταλλείων χρησιμεύουσι πολλάκις ὡς ἀποθῆκαι λαθρεμπορευμάτων, διότι ἐκεῖ, ὡς γνωστόν, ὑπὸ τὰς διαφόρους στοὰς σπανίως δύνανται νὰ εἰσέλθωσι τὰ ὄργανα τῆς καταδιώξεως, ὅσας ταῦτα δὲν ἔτυχε νὰ εἴνε συνεννοημένα, διὰ μέσου τῶν γνωστῶν μεσιτῶν.»

«Αἱ ἐξοχαὶ τῆς Σύρου, καθὼς καὶ οἱ ἀγροὶ τῶν ἄλλων νήσων, εἴνε ἐσπαρμένοι μὲ ἀφθονίαν λαθρεμπορικῶν εἰδῶν. Εἰς τοὺς ἀγροὺς ὑπάρχουν ὑπόγεια τεχνητά, ἐντὸς τῶν ὁποίων κρύπτονται τὰ λαθρεμπορεύματα, ἄνωθεν δὲ αὐτῶν διέρχεται τὸ ζευγάρι μὲ τὸ ἄροτρον. Τὰ ὑπόγεια ταῦτα εἴνε γνωστὰ μόνον εἰς τοὺς **πρωτεύοντας** τῶν οἰκογενειῶν καὶ εἰς τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν λαθρεμπόρων.»

«Όλα τὰ νησιὰ καὶ αἱ πόλεις τῶν Κυκλάδων καταναλίσκουσι λαθρεμπορικὴν ζάκχαριν, χωρὶς νὰ

νομίζουν καὶ οἱ πλέον ἀνεπτυγμένοι ὅτι τὸ λαθρεμπόριον εἶνε κλοπὴ καὶ πρᾶξις ἀτιμωτική.»

«Τὰ καφενεῖα, ζακχαροπλαστεῖα καὶ μπακάλικά ἀγοράζουν ἓνα σάκκον ζακχάρεως τελωνισμένης διὰ τὰ λαθρεμπορεύσουν διὰ τῆς ἀποδείξεως ταύτης **50** σάκκους ἀπὸ τὰς ἀρχάς.»

«Αἱ ἀστυνομικαὶ ἀρχαὶ εὐρίσκονται εἰς παραζάλην καὶ εἶνε **ἀδύνατος** ἡ καταδίωξις τοῦ **λαθρεμπορίου**, διότι **ὅλοι οἱ Κυκλαδίται εἶνε λαθρέμποροι**. Ὀλίγοι μὲν εἰσάγοντες τὰ λαθρεμπορεύματα εἰς τὰς Κυκλάδας, ἀρκετοὶ ἀποθηκεύοντες αὐτὰ καὶ **πάντες** σχεδὸν ἀγοράζοντες κρύφα λαθραῖα προϊόντα.»

.
.

«Τὸ πνεῦμα τοῦ συνεταιρισμοῦ ἔκαμε θαύματα εἰς τὰς λαθρεμπορικὰς ἐπιχειρήσεις. Οἱ λαθρέμποροι προσφέρουν τὴν τόλμην, τὴν ἀντοχὴν, τὰς κακουχίας, ἔχουν ὅμως τοὺς κεφαλαιούχους των, οἵτινες προσφέρουσιν εἰς αὐτοὺς παντὸς εἶδους ὑπηρεσίας. Ὑπάρχει μετὰ τῶν λαθρεμπόρων ὄρκος τρομερός, τηρούμενος μετὰ θρησκευτικῆς εὐλαβείας.»

«Ἐὰν ἡδύναντο οἱ ἐπίσημοι τοῦ Κράτους μας νὰ ἴδωσιν ἐκ τοῦ πλησίον τὴν φοβερὰν εἰκόνα τοῦ λαθρεμπορίου μας, ταχέως ἡθέλον ἐννοήσῃ ὅτι δὲν πρόκειται περὶ ὑποθέσεως, ζημιούσης τὸ Κράτος μὲ τινὰς ἑκατοστύας χιλιάδων δραχμῶν, ἀλλὰ **περὶ ἐθνίμου, ριζωθέντος ἐν τῇ ψυχῇ μας**, καὶ ὅπερ θὰ φέρῃ τὸν Νομὸν ὁλόκληρον εἰς βέβαιον ὀλεθρον.»

«Ἡ ἡμέρα, λέγει περαίνων, δὲν εἶνε μακράν, καθ' ἣν ὁ πληθυσμὸς τῶν Κυκλάδων θὰ φθάσῃ εἰς τὸ σημεῖον νὰ ἀνακηρύξῃ τὸν Νομὸν ἐλεύθερον λιμένα καὶ νὰ καταργήσῃ τὰ τελωνεῖα.»

Ἴδον πῶς ὀμιλεῖ ὁ εἰλικρινῆς καὶ ἀρμόδιος Κυκλαδίτης διὰ τὸν τόπον του.

Ἔλθωμεν τώρα εἰς τὴν Θεσσαλίαν.

Ἐκεῖ ξηρὰ καὶ θάλασσα τείνουσι διπλὴν γέφυραν εἰς τὸ ἔργον τοῦ λαθρεμπόρου. Ὅλη ἡ μεθόριος γραμμὴ, εἶνε λαθραίως ὑπότροφος τῆς ὁμόρου Ἐπικρατείας.

Τὸ γεγονός εἶνε εὐεξήγητον, ἂν ἀναλογισθῇ τις ἀφ' ἐνὸς μὲν ὅτι ἡ Τουρκία μ' εὐχάριστον, βλέμμα παρακολουθεῖ τὴν διὰ τῶν συνόρων τῆς μεταφορὰν ζακχάρεως, ἐφ' ἧς, Ἀυστριακῆς οὔσης προελεύσεως, ἡ Ὀθωμανικὴ ἀρχὴ ἔχει ἤδη εἰσπράξει τὸν ἰδιαίτερον φόρον τῆς, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅτι τὰ ἄπειρα καὶ δύσβατα χιλιόμετρα τῆς μεθορίου μας γραμμῆς καθιστῶσι καὶ τὴν στοιχειωδεστέραν ἐπαγρύπνησιν ἀληθῆ οὐτοπίαν.

Εἰς τρόπον μεταφορᾶς τῆς σακχάρεως εἶνε, ὥς ἤκουσα, καὶ ἡ μέθοδος τοῦ σιροπίου. Ἡ ζάκχαρις ἐν ρευστῇ καταστάσει τοποθετεῖται ἐντὸς ἀσκῶν μὲ παχύτατον στρώμα ἐπιπλέοντος ἐλαίου. Οὕτω τὸ ἐμπόρευμα δὲν ὁμοιάζει μὲ ζάκχαριν, αἱ δὲ ἀρχαὶ εὐκόλως, ἂν μὴ ἐκουσίως, παραπλανῶνται.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ὑπὸ τῆς θαλάσσης λουόμενον μέρος τῆς βορείου Ἑλλάδος, κατὰ τὸν τμηματάρχην τῶν οἰκονομικῶν κ. Γ. Ἀνδριτσόπουλον «ὁλόκληρος ἡ βορειανατολικὴ γραμμὴ ἀπὸ τοῦ Πηλίου καὶ Τσάγεζι εἶνε ἀλίμενος καὶ συνεπῶς ἡ διὰ πολεμικῶν πλοίων φύλαξις τῆς δυσχερεσιτάτης, τὸν δὲ χειμῶνα σχεδὸν **ἀδύνατος**. Τὰ ἐπιχειροῦντα τὸ λαθρεμπόριον πλοιάρια, σταθμεύοντα εἰς τὰς μικρὸν ἀπεχούσας Σποράδας, καιροφυλακτοῦσι τὴν κατάλληλον στιγμήν καὶ ἀποβιβάζουσι τὰ λαθραῖα των φορτία εἰς ἀκτὰς ἀλιμένους, ὁπόθεν κατὰ μικρὰς ποσότητας διαμοιράζονται εἰς τὴν Θεσσαλίαν».

Τὴν πικρὰν πλὴν πιστοτάτην τῶν ἄνω ἀλήθειαν, ἃς ἐνισχύσωμεν τώρα καὶ διὰ μερικῶν ἀριθμῶν.

Κατὰ γενικὸν κανόνα ἡ μέση κατ' ἄτομον κατανάλωσις ἔδει ἀπανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος νὰ εἶνε περίπου ἡ αὐτή, ἀφ' οὗ ἐλάχισται παραλλαγὰι πολιτισμοῦ, εὐεξίας καὶ ἐθίμων χωρίζουσι τὰ εὐάριθμα τμήματα τοῦ Βασιλείου.

Καὶ ἐν τούτοις, ἐὰν ρίψωμεν βλέμμα ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῆς σακχάρεως τῆς διὰ τῶν διαφόρων τελωνείων ἐτησίως εἰσαγομένης, παρατηροῦμεν ὅτι ἀκριβῶς τὰ μέρη ἐκεῖνα, αἵτινα κοινῶς θεωροῦνται ὡς λαθρεμπορικὰ ἄντρα, παρουσιάζουσιν ἐπίσημον ἀτομικὴν κατανάλωσιν ἐντελῶς ἀσήμαντον, τόσον δὲ ἀπέχουσιν τῆς τῶν λοιπῶν μερῶν τῆς Ἑλλάδος, ὥστε πᾶσα ἐξήγησις ναυαγεῖ ἄνευ τῆς ἐπεμβάσεως τοῦ τοῖς πᾶσι γνωστοῦ λαθρεμπορίου. Παραπέμπων καὶ αὐθις τὸν ἀναγνώστην, πρὸς βαθυτέραν τῶν ἀριθμῶν τούτων ἐξέτασιν, εἰς τὴν πρώτην περὶ μονοπωλίου μελέτην μου (Ἐμπρὸς 11 Νοεμβρίου 1909) ἀρκοῦμαι σήμερον μὲ τὴν ὑπόμνησιν ὅτι, ἐνῶ ἐν τῇ στερεᾷ Ἑλλάδι, ὅπου ἡ τελωνειακὴ περιφρούρησις εἶνε καὶ πως σοβαρά, ἡ μέση κατ' ἄτομον ἐπίσημος κατανάλωσις σακχάρεως ἀνέρχεται εἰς . . . 4 ὁκ. 336 δρ.
 ἡ τῶν Κυκλάδων εἶνε . . . 2 » 272 »
 τῆς Πελοποννήσου . . . 1 » 168
 τῆς Θεσσαλίας . . . 1 » 114 »
 καὶ τέλος τῆς Εὐβοίας . . . 0 » 280 »

Ἐὰν τώρα ἐκ περιεργείας περιορισθῶμεν ἀπλῶς εἰς τὰς νήσους, ὅπου ὁ τοιοῦτος στατιστικὸς ἔλεγχος ἀποβαίνει ἔτι ἀκριβέστερος, βλέπομεν ὅτι, ἐνῶ ἡ Κεφαλληνία ἔχει ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τελωνειακῆς τῆς εἰσαγωγῆς μέσην ἀτομικὴν κατανάλωσιν . . . 2 ὁκ. 39 δρ.
 ἡ δὲ Ζάκυνθος . . . 1 » 54 »
 ἡ πολιτισμένη Κέρκυρα φθάνει
 μόνον τὰ . . . 0 » 227 »

Ἡ Τῆνος καταναλίσκει ὁκᾶν **μίαν** καὶ **43** δράμια, ἡ Ἄνδρος ἀπλῶς ὁκᾶν **μίαν**, ἡ δὲ Νάξος δράμια **42** !

Τέλος τὸ ἐλληνικὸν τμῆμα τῆς Ἡπείρου μας, ἡ Ἄρτα, καταναλίσκει ἐτησίως καὶ κατ' ἄτομον 7 1)2!! δράμια τελωνιακὴν ζάκχαριν

Πρὶν ἢ μετὰ τοῦ ἀναγνώσιου ἐρωτήσωμεν πόσαι **ὁκάδες** λαθραίας ζακχάρεως πρέπει νὰ προστεθῶσιν εἰς τ' ἀναιμικὰ αὐτὰ τῆς νομίμου εἰσαγωγῆς δράμια, ἵνα φθάσωμεν τὴν πραγματικὴν, τὴν μεγάλην τοῦ Ἑλλήνος κατανάλωσιν, ρίψωμεν βλέμμα ἀναδρομικὸν εἰς τὰ παλαιὰ τῆς εἰσαγωγῆς μας δελτία, ἐν οἷς φαινότερον καταφαίνεται τοῦ σημερινοῦ λαθρεμπορίου τὸ μεγαλεῖον. Εἶνε γνωστὸν ὅτι παντοῦ, προϊόντος τοῦ πολιτισμοῦ, ἡ κατανάλωσις τῆς ζακχάρεως χωρεῖ γιγαντιαίως καὶ ἀδιακόπως πρὸς τὰ πρόσω. Κατὰ τὴν τελευταίαν 25τίαν παντοῦ, ὅπου τοῦλάχιστον ἡ στατιστικὴ δύναται ν' ἀποφανθῇ μετ' ἀσφαλείας, τὸ ἐτησίως ὑπὸ ἐκάστου ἀτόμου καταναλισκόμενον ποσόν, ἂν δὲν ἔγινε τριπλοῦν, τοῦλάχιστον ἐδιπλασιάσθῃ. (Ἴδε ἰδιαίτερον πῖνακα «Ἐμπρὸς» 14 Νοεμβρίου 1909).

Καὶ παρ' ἡμῖν, ἐν σχετικῇ πάντοτε μοίρᾳ, τὸ αὐτὸ ἀκριβῶς συνέβη. Οὐδεὶς ὁ μετ' ἐπιμελείας ἐπισκοπῶν τὰ τοῦ ιδιωτικοῦ μας βίου δύναται ν' ἀρνηθῇ ὅτι τὸ πνεῦμα τῆς εὐζωΐας, βεβαίως ἐν ταῖς μὴ πενομέναις τάξεσι, δὲν ἔκαμε τεραστίας προόδους. Ἄν ἄλλα ἄλματα ἐν τῷ πολιτισμῷ μᾶς εἶνε ἀκόμη ἀναγκαῖα, ἡ «καλοπέρασις», δόξα τῷ Θεῷ, παντοῦ ὅπου ἦτο ἐφικτή, δὲν διημφισβήτησεν ἐπὶ μακρὸν τὰ δίκαιά της. Ἐπρεπεν ὅθεν οἱ σημερινοὶ τελωνιακοὶ μας πίνακες παραβαλλόμενοι μὲ τοὺς παλαιοὺς οὐ μόνον νὰ δεικνύωσιν ἐν τῇ εἰσαγωγῇ ζακχάρεως αὕξησιν ἀνάλογον μὲ τὴν τοῦ πληθυσμοῦ (ὅπερ ἀπλῶς θὰ ἐδήλου στασιμότητα εἰς τὴν ἀτομικὴν κατανάλωσιν), ἀλλὰ ν' ἀναγράφωσι καὶ ἔτε-

ρον πλεόνασμα λόγω ἀκριβῶς τῶν νέων βιωτικῶν συνθηκῶν μας. Καὶ ἐν τούτοις ἐπεφυλάσσετο εἰς τὸ πρωτότυπον αὐτὸ Ἑλληνικὸν βασίλειον, ὅπου ἐν ἔτει 1884 μὲ ὅλον τὸ τότε ἄγριον λαθρεμπόριον, εἰσήγοντο τελωνιακῶς 6 ἑκατομμύρια 757 χιλ. ὀκάδων ζακχάρεως, νὰ εἰσάγῃ μετὰ ὀλόκληρον 25ετίαν, καὶ μὲ πληθυσμὸν κατὰ 800,000 τοῦλάχιστον ἀνώτερον, ποσὸν ὑπολειπόμενον καὶ αὐτῆς τῆς πρὸ τετάρτου αἰῶνος μακαρίας ἐπισήμου εἰσαγωγῆς μας!

Μὴ διαρρήξετε τώρα ἐξ ἀγανακτήσεως τὰ ἱμάτια ἐνώπιον συμπτωμάτων θανασίμων διὰ τὴν χώραν !

Νέοι βουλευταί, ὑψώσατε καὶ Σεῖς, ὡς οἱ προκάτοχοι, τοὺς ὤμους σας κυροῦντες διὰ τοῦ προγονικοῦ αὐτοῦ τῆς ἀδιαφορίας κινήματος τὴν προφητικὴν κατάπτωσιν τῆς φυλῆς μας! Εἴσθε ἐν Κράτει βουλευταί, οὗτινος τὸ κράτος ἄλλοῦ ἔχει περιέλθει.

Εἰς Ὑμᾶς αἱ ὑψηλαὶ βουλαὶ καὶ ἡ ἐπιψήφισις τῶν νόμων τίς ὅμως τὴν τήρησιν αὐτῶν καταγελᾶ, τίς τὰ ἐναντία αὐθαιρέτως κελεύει ;

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης, ὁ λαθρέμπορος, ὁ μόνος ἐν Ἑλλάδι βασιλεύς, ἡ μέλαινα ἐπὶ τῶν φόρων μας χεῖρ, ἣς τὰ τραγικὰ προνόμια ἡ ἐπίσημος Ἑλλάς μοιρολατρικῶς ἄχρι τοῦδε ἐσεβάσθη. Ἡ πειρατοκρατία, μὲ τοὺς πολιτικούς της ἀρχηγούς, τοὺς οἰκονομικούς της χορηγούς, τοὺς τραπεζίτας, τοὺς πράκτοράς της, τοὺς πλοιάρχους, τοὺς ναύτας της, τὰς ἀποθήκας, τὰ νεώριά της, τὸν στόλον. Ἡ ἀπαισία αὕτη ὀλιγαρχία, ἡ σιτιζομένη παχέως μὲ τὸ ὑστέρημα τοῦ πτωχοῦ, ἡ προαφαιρουῖσα τὸ ἄνθος τῶν φόρων, ἡ ἐμμέσως μεταβαλοῦσα τὴν Ἑλλάδα ὀλόκληρον εἰς γῆν Μαδιάμ, ἐξ ἣς τὸ Κράτος οὐδὲν πλέον, ἢ αἷμα, δύναται ν' ἀντλήσῃ.

Ὑπάρχει ἐκστρατεία ὠραιότερα διὰ τὴν Διπλῆν Βουλὴν, ὑπάρχει σταυροφορία ἱερωτέρα διὰ τὸ Ἕθνος !

Ὁρέγεσθε τὴν ἐκκαθάρισιν πανταχοῦ καὶ ἀφήνετε τὴν ἐπτακέφαλον αὐτὴν Ὑδραν νὰ βασιλεύῃ ;

Θέλετε ἀνόρθωσιν οἰκονομικὴν καὶ δὲν φράσσετε τὰς ὁπὰς, ἐξ ὧν ἐκρέει τὸ αἷμα τῆς Πατρίδος ;

Θέλετε τὴν ἡθικὴν τῆς χώρας ἀνύψωσιν καὶ ἀφήνετε τὴν στρατιὰν τῶν πειραιῶν, ὑπὸ τὴν ἀφρόεσσαν τῶν ἀτμοτελωνίδων μας αὐλακα νὰ θριαμβεύῃ ;

Εἶνε λοιπὸν ἀληθὲς ὅτι ὁ Ἕλλην ἀπώλεσε πᾶσαν δύναμιν ἀντιδράσεως καὶ ὅτι μοιρολατρικῶς ἐγκαταλείπεται εἰς τὸ πεπρωμένον ;

Δὲν θὰ εὕρω εἰς τὰς 360 καρδίας τῶν Ἑλλήνων βουλευτῶν ὑπόλοιπον ὑγιоῦς χορδῆς, ὅπου αἱ πατριωτικαὶ μου κραυγαὶ ἐπὶ τέλους ν' ἀντηχήσουν ;

Δὲν θ' ἀνάψω εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ ἐκ Κρήτης Κυβερνήτου μας τὸν ἱερὸν ἐκεῖνον τῆς ἀγανακτήσεως σπινθῆρα, ἐξ οὗ νὰ προκύψῃ ἡ ἔκρηξις, ὁ κεραυνός, ὁ μέλλων νὰ πυρπολήσῃ τὴν ἀνομίαν ;

Καὶ ὅταν ἐκτοπίσας πλέον ἐκ τῆς κρύπτῃς του τὸν ἐχθρόν, ὑποδείξας τὸ μέσον, δι' οὗ βάλλεται θανασίμως, ἐρωτήσω :

— Τίς ὁ διεκδικῶν τὸ θάρος νὰ τὸν φονεύσῃ ; ; ; Δὲν θὰ ἴδω τὸν πανίσχυρον Πρόεδρον, τὸν παλαιὸν ἀγωνιστὴν, τὸν τελευταῖον, πρὸς ὃν τὸ Ἕθνος ἀτενίζει, ἐγειρόμενον καί, τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ στήθους, ἐν μέσῳ πατριωτικῆς σιγῆς ἀναφωνοῦντα εἰς ἐπήκοον τοῦ Ἑλληνισμοῦ : « Ἐγώ ! ὁ Βενιζέλος ! »

.

Τὸ λαθρεμπόριον εἶνε λοιπὸν πλέον γνωστόν. Οὐδεὶς ὁ ὑποτιμῶν τὰς διαστάσεις του. Ἴσως μάλιστα οἱ λόγοι μου καὶ οἱ ἄνω ἀριθμοί, ἀναγκαῖοι μόνον διὰ τὴν ἐπιστημονικὴν

τοῦ συστήματός μου ἐδραίωσιν, οὐδὲν καινὸν νὰ προσέ-
θεσαν εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ ἀναγνώστου.

“Ἐλθωμεν τὴν εἰς τὴν θεραπείαν τοῦ κακοῦ καὶ ἴδω-
μεν, ἂν τοιοῦτόν τι ῥιζικὸν μέτρον ὑπάρχῃ. Περὶ τελωνοφυ-
λακῆς οὐδεὶς βεβαίως λόγος δύναται νὰ γίνῃ, πᾶσαν δὲ
ἐπὶ τούτου συζήτησιν, θεωρῶ κατόπιν τῶν ἀνωτέρω, ὡς
περιττὸν ἀστεῖσμόν.

“Ἀπασα ἡ Ἑλλάς, ἐὰν λάβῃ τὰ ὄπλα καὶ παραταχθῇ εἰς
τὰ σύνορα καὶ τὰς ἀκτάς, δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ κατισχύσῃ τῶν
ἀναξίων τούτων τοῦ Κανάρη διαδόχων, ὧν τὸ θάρρος, ἡ
ἐπιτηδειότης καὶ ἡ ἐπιμονή, ἂν δὲν ἐδαπανῶντο διὰ τοιού-
τους σκοπούς, θὰ ἦσαν τῷ ὄντι ἐθνικὸν σέμνωμα.

“Ὁλη ἡ τελωνοφυλακή μας, λέγει ἐξ ἄλλου ὁ τμημα-
τάρχης κ. Γ. Ἀνδρικόπουλος, ἀριθμεῖ μόνον δύναμιν 400
ἀνδρῶν πρὸς φύλαξιν 367 περίπου χιλιομέτρων τῶν ἀπὸ
ξηρᾶς συνόρων καὶ τῶν πολλῶν ἑκατοντιάδων ἀπὸ τῆς θα-
λάσσης τοιούτων, ἀφ’ οὗ, ὡς γνωστόν, πᾶσα σχεδὸν ἡ Ἐπι-
κράτεια ἡμῶν περιβρέχεται ὑπὸ τῆς θαλάσσης. Αἱ ἀτμοτε-
λωνίδες μας, αἵτινες εἶνε κυρίως διατεθειμέναι πρὸς κατα-
δίωξιν, μόλις διανύουσι 5 μίλλια τὴν ὥραν, καὶ τοῦτο
ἐν καιρῷ σχετικῆς νηνεμίας, δύο δὲ ἢ τρία ἐνίοτε πο-
λεμικὰ πλοῖα, αἵτινα ἐκάστοτε διατίθενται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν
ταύτην, μόλις διανύουσιν 6 — 7 μίλλια τὴν ὥραν».

Πᾶσα τυχὸν τελειοποίησις τῶν ἀτελῶν μας καταδρο-
μικῶν μέσων θ’ ἀποβῇ, ἂν μίαν ἡμέραν ἐπιτευχθῇ, λίαν
δαπανηρά, οὐδέποτε θ’ ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς δυσκολίας τῆς
ὑπερανθρώπου της ἀποστολῆς.

Ἐξ ἄλλου τίς τελωνοφύλαξ, μὲ οἷονδήποτε μισθόν,
μένει ἀπρόσιτος εἰς τὸν πειρασμὸν τῆς δωροδοκίας; Εἶνε
γνωστὸν ὅτι τὸ κακὸν ἔχει εἰσχωρήσει καὶ εἰς τὰ μεγάλα
τελωνιακά μας ἰδρύματα καὶ ὅτι μέγα μέρος τῆς λα-

θραίας ζακχάρεως εἰσέρχεται δι' αὐτῶν τῶν τελωνιακῶν πυλῶν, διὰ τῆς γνωστῆς μεθόδου τῶν κλασσικῶν αὐστριακῶν σάκκων, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὅμως ἀφήνονται ἀπαρατήρητοι καὶ πλεῖστοι ἄλλοι μεγαλυτέρας χωρητικότητος.

Πρέπει ὅθεν, ἀφ' οὗ ἀδυνατοῦμεν νὰ βάλωμεν τὴν λα-
θραίαν ζάκχαριν, καθ' ἣν στιγμὴν εἰσάγεται εἰς τὴν χώραν
μας, νὰ ἐξεύρωμεν μέσον, δι' οὗ καθιστῶντες αὐτὴν παν-
τοῦ καὶ πάντοτε φωρατὴν νὰ δυνάμεθα νὰ τὴν κατὰσχωμεν
ἀπεινῶς εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἐμπορίου, τοῦ παντοπώλου, τοῦ
λουκουμοποιοῦ καὶ εἰς αὐτὰ ἀκόμη τὰ χεῖλη τοῦ ιδιώτου.

Τὸ μέσον αὐτὸ, ὡς θ' ἀποδείξω βραδύτερον, ὑπάρχει,
ὀνομάζεται ταινία κυβερνητικὴ, ἥ, ἂν θέλετε, μονοπώλιον,
μονοπώλιον ὅμως λατρευτὸν παρὰ τῷ λαῷ, ἐρειδόμενον ἐπὶ
τῆς εὐθηνίας, οὐδὲν δὲ τὸ κοινὸν μὲ τὸ μισητὸν καὶ ἄσκο-
πον κατασκεύασμα τοῦ κ. Εὐταξία παρέχον.

Ἴδου ἐν γενικαῖς γραμμαῖς πῶς τὸ ἀντιλαμβάνομαι :

Ἡ Κυβέρνησις ἀναλαμβάνει τὴν ἀποκλειστικὴν εἰσα-
γωγὴν ζακχάρεως εἰς δέματα ἐκ χάρτου κοινοῦ, ὡς τὰ ἐν
Γερμανίᾳ καὶ Γαλλίᾳ, διὰ τὴν λιανικὴν πώλησιν, ἐν χρήσει.
Τὸ βάρος των θὰ εἶνε διπλὸν μιᾶς ὁκάς, ὡς καὶ 200 δραμίων.

Πρὸς τοῦτο συμβάλλεται μὲ ζακχαροποιεῖον σοβαρὸν
(οὐχὶ μὲ ἐμπόρους καὶ μεσίτας, ὡς ἔγινε νομίζω τελευ-
ταίως), τὸ ὁποῖον οὕτω καθίσταται δι' ὠρισμένον χρονικὸν
διάστημα προμηθευτὴς τοῦ Ἑλληνικοῦ Μονοπωλίου.

Θὰ ὀρισθῇ ὅτι ἡ μονοπωλιακὴ ζάκχαρις ὀφείλει νὰ ἔχη
ιδιόρρουθμον σχῆμα, τριγωνικὸν ἐπὶ τῇ ὑποθέσει, ἥ τοῦ-
λάχιστον νὰ φέρῃ ἐπὶ ἐκάστου τεμαχίου σῆμά τι ἰδιαίτερον
καὶ εὐκρινές, ἵνα οὕτω παραλλάσῃ πάντοτε παντὸς ἄλλου
μὴ μονοπωλιακοῦ προϊόντος.

Τὸ ἐν λόγῳ ζακχαροποιεῖον ὀφείλει νὰ παραδίδῃ ἀνεξό-
δως τὴν ζάκχαριν εἰς οἷονδήποτε Ἑλληνικὸν λιμένα, νὰ

τροφοδοτῇ δὲ οὐχὶ ἐφ' ἅπαξ, ἀλλὰ περιοδικῶς, δις ἢ τρις τοῦ ἔτους, κατὰ τὴν γεωγραφικὴν των σειρὰν τὰς διαφόρους μονοπωλιακὰς μας ἀποθήκας.

Θὰ ὀρισθῇ εἰς ἐλάχιστος ὅρος καταναναλωτέου ποσοῦ, ὑποχρεομένης ὁμως πάντοτε τῆς ἐταιρείας νὰ προσέλθῃ πάραυτα ἄρωγος ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους εἰς τὰς τυχόν μεγαλυτέρας ἀνάγκας τοῦ μονοπωλίου μας. Θεωρῶ ἐσφαλμένην, ἀντιμονοπωλιακὴν, τὴν συλλήβδην ἀγοράν, ἀπὸ τὸν τυχόντα προμηθευτήν, ὠρισμένου ποσοῦ ζακχάρεως, ὡς συνέβη ἐπὶ τῆς Κυβερνήσεως Δραγούμη, προκηρυξάσης μειοδοσίαν διὰ 12 ἐκ. ὀκάδας, Εὐθὺς ἠγέρθη τὸ ζήτημα τῶν ἀποθηκῶν, ἡ ἀνεπάρκεια αὐτῶν, ἡ ἐνδεχομένη τοῦ εἵδους φθορά, χωρὶς ν' ἀναφέρω τὸν σπουδαιότερον κίνδυνον νὰ εὗρεθῶμεν μίαν πρωτὴν ἄνευ ζακχάρεως, ἀφ' οὗ οὐδεμία σοβαρὰ πηγὴ θὰ εὗρίσκετο ὀπισθεν μας.

Τὸ Κράτος ἔχει ἀνάγκην νὰ μένῃ πάντοτε ἐν ἐπαφῇ μὲ μέγα ζακχαροποιεῖον.

Μόνον ὑπὸ τοιοῦτους ὅρους ἡ λειτουργία του θὰ εἶνε κανονικὴ, ἡ ποιότης τῆς ζακχάρεως σύμφωνος μὲ τὸν κατατεθέντα χημικὸν τύπον, τὸ βάρος καὶ ἡ συσκευὴ ἄρτια. Τὸ ζήτημα, ἂν ἐπὶ τῶν δεμάτων ἀρμόζῃ ν' ἀναγραφῶσι διαφημιστικαὶ ἀγγελίαι (τὰ καταπότια τοῦ Πίνκ ἢ ἡ δεῖνα ἀσφαλιστικὴ ἐταιρεία ἐπὶ τῇ ὑποθέσει), χρήζει σκέψεως. Ἴσως τὸ ἐξ αὐτῶν κέρδος νὰ μὴν εἶνε οὐδαμῶς περιφρονητέον.

Δι' ὅλα ταῦτα μεγίστην ἀποδίδω σημασίαν εἰς τὸν τρόπον, καθ' ὃν θὰ γίνῃ ἡ προκήρυξις. Ἡ συγγραφὴ τῶν ὁρῶν δέον νὰ εἶνε σαφὴς καὶ λογικὴ, ἡ δημοσιότης ἀπέραντος, τὸ δὲ μεσολαβῆσαν χρονικὸν διάστημα ἄχρι τῆς ἀποσφραγίσεως τῶν προσφορῶν ἀρκετόν. Τὴν οὕτω προμηθευθεῖσαν ζάκχαριν ἡ Κυβέρνησις θὰ στεγάσῃ εἰς τὰς ἀποθή-

κας, ἅς ἐν τῷ μεταξὺ εἰς διάφορα σημεία τῆς χώρας θὰ ἔχη ἰδρύσει.

Ὁ ἀριθμὸς δέον νὰ μελετηθῇ σοβαρῶς, δύναται δέ, προϋόντος τοῦ χρόνου, κατὰ τὰς ἀναγκας ν' αὐξηθῇ καταλλήλως. Ἐν πάσῃ περιπτώσει τὰ νῦν λειτουργοῦντα παρ' ἡμῶν μονοπώλια δύνανται νὰ χρησιμεύσωσι διὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν πρατηρίων ὡς ὑπόδειγμα.

Τὸ προσωπικὸν τῶν διαφόρων μονοπωλιακῶν μας σταθμῶν θὰ εἶνε ὡς οἷόν τε λιτὸν πλὴν καλοπληρωνόμενον. Εἰς διευθυντῆς ἄνευ περιττοῦ γραμματέως καὶ εἰς ἀποθηκάριος μεθ' ἑνὸς βοηθοῦ-ἐργάτου. Ἐν ἐλάχιστον ποσοστὸν ἐπὶ τῆς πωλουμένης ζακχάρεως ἐκτὸς τοῦ μισθοῦ των δὲν θὰ ἦτο ἴσως κακὸν διὰ τὴν ὑπόθαλψιν τοῦ ζήλου των. Ἡ πώλησις θὰ διενεργῇται μὲ διάτρητα ἡριθμημένα δελτία, ὧν τὸ 1ον ἡμῖς μένει παρὰ τῷ διευθυντῇ, τὸ δ' ἕτερον ἡμῖς παραδίδεται εἰς τὸν ἀγοραστήν, ἵνα δι' αὐτοῦ παραλάβῃ ἀπὸ τὸν ἀποθηκάριον τὴν ζάκχαριν. Ἡ παραβολὴ τοῦ πωληθέντος ποσοῦ ὀφείλει νὰ γίνηται καθ' ἡμέραν, τὸ δὲ εἰσπραχθὲν ποσὸν νὰ κατατίθεται σὺν τοῖς δικαιολογητικοῖς ἐγγράφοις καθ' ἑκάστην εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον ἢ τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν. Πρὸς ἀποφυγὴν ἐν τοῖς μικροῖς χωρίοις συναιτερισμοῦ τῶν παντοπωλῶν πρὸς ὑψωμὸν τῆς ζακχάρεως καλὸν εἶνε νὰ πωλῇται καὶ εἰς ἰδιώτας ζάκχαρις μονοπωλιακῇ, ποσὸν ὅμως οὐχὶ κατώτερον τῶν 10 ἢ 20 ὀκάδων. Ἡ κεντρικὴ διεύθυνσις ἐδρεύει ἐν Ἀθήναις, ὅπου συγκεντρῶνται πᾶν τὸ σχετικὸν μὲ τὸ μονοπώλιον, προμήθεια, πώλησις, καταδίωξις. Ἐκεῖ εἰσρέουν καθ' ἑβδομάδα αἱ καταστάσεις τῶν διαφόρων ἀποθηκῶν, ἅς ἰδιαίτερος ὑπάλληλος ἐπιμελῶς ἐξονυχίζει καταρτίζων χάρτην στατιστικόν, ἐν ᾧ ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ ἐκάστου διαμερίσματος ἐμφαίνεται, ὡς ἐν κατόπρῳ, ἡ κανονικὴ ἢ μὴ πορεία τῆς πωλήσεως.

“*Ἄν ἐν μιᾷ μονοπωλιακῇ περιφερείᾳ ἡ κατανάλωσις λιμνάζῃ, τοῦτο εἶνε σημεῖον λαθρεμπορίου ἢ καταχρήσεως δι’ ὃ καὶ ἐντονωτέρα ὀφείλει νὰ στραφῇ πρὸς τὰ ἐκεῖ ἢ ἐπαγρύπνησις τοῦ Δημοσίου. Τὸ καταδιωκτικὸν σῶμα θὰ ἀποτελῇται ἐξ εἰκοσάδος ἐπιλέκτων σεμνῶν ὑπαλλήλων, ἀμέμπτου παρελθόντος, ἄνευ χρυσῶν κομβίων ἢ στολῆς. Ἡ ἀποστολὴ των θὰ εἶνε ν’ ἀνιχνεύωσι τὴν τυχὸν λαθραίαν ζάκχαριν, περιοδεύοντες πρὸς τοῦτο κατὰ τὰς διαταγὰς τῆς Κεντρικῆς Διευθύνσεως καὶ ἐπιθεωροῦντες ὠρισμένον ἀριθμὸν καταστημάτων κ. λ. π. καθ’ ἐκάστην. Ὀλόκληρον τὸ ἐκ τῆς ἀνακαλύψεως λαθρεμπορίου μέλλον νὰ προκύψῃ ποσόν, πρόστιμον ἐνόχων, ἀξία κατασχεθέντος ἐμπορεύματος ἀνήκουσιν εἰς τὸν ἀνακαλύψαντα αὐτὸ ὑπάλληλον ἢ καὶ ἰδιώτην. Οὕτω μόνον ἐκλείπει πᾶς φόβος δωροδοκίας. Φρονῶ ὅτι μὲ τοιοῦτον ἐν γενικαῖς γραμμαῖς σύστημα, μὲ ἐπιψήφισιν ποινῶν αὐστηρῶν (πρόστιμον καὶ φυλάκισιν κατὰ παντὸς κατόχου μὴ μονοπωλιακῆς ζακχάρεως) ἡ λαθραία ζάκχαρις βάλλεται θανασίμως. Διαφέρουσα τελείως, τό τε σχῆμα καὶ τὴν συσκευήν, τῆς μονοπωλιακῆς, εἶνε πλέον πυρῆτις ἀπειλοῦσα ἀνάφλεξιν ἐκάστην σιγμὴν, εἴτε ἐν ταῖς ἀποθήκαις τοῦ ἐμπόρου κρύπτεται, εἴτε εἰς τὰς χεῖρας τοῦ καταναλωτοῦ περιέλθῃ.*

Τὸ μονοπώλιον ἐν τούτοις ἵνα καταγάγῃ θρίαμβον, ἡθικόν τε καὶ ὕλικόν, πρέπει νὰ κατέλθῃ πρὸς τὸν λαόν, ν’ ἀγαπηθῇ ὑπὸ τοῦ πτωχοῦ, νὰ συνδέσῃ τὴν τύχην του ἀρρήκτως μὲ τὸ συμφέρον τοῦ πλήθους.

Μόνον ὅταν κομίσῃ εὐθηνὴν ζάκχαριν, θὰ ἔχῃ σύμμαχον τὸν καταναλωτήν, καὶ **μόνον** πάλιν μὲ εὐθηνὴν ζάκχαριν θὰ θέσῃ τὸ γόνυ ἐπὶ τοῦ λαθρεμπόρου.” Ὅταν μεταξὺ τῆς μονοπωλιακῆς καὶ τῆς λαθραίας ζακχάρεως ὑπάρχῃ περιθώριον 50 λεπτῶν κατ’ ὁκᾶν (ἴδε μονοπώλιον Εὐταξία),

αἱ Κυβερνητικαὶ ταινίαι καὶ τὰ δέματα **μόνον** τὴν μίαν χεῖρα τοῦ λαθρεμπορίου θὰ ἔχωσι παραλύσει. Τὸ λαθραῖον προῖον ἐξορίζεται βεβαίως ἐκ τῶν προθηκῶν τῆς Ἀγορᾶς, δὲν παύει ὁμως εἰσερχόμενον κρῦφα εἰς τὰς οἰκίας.

Φορτία ὁλόκληρα λαθραίας ζακχάρεως δὲν θὰ σταθμεύωσιν, ὅπως πρὶν, ἀναιδῶς ἐνώπιον τῶν ἐθνικῶν μας λουκουμοποιείων, ὁ ὑπόγειος ὁμως ἐκ σιροπίου πακτωλὸς δὲν θὰ παύσῃ νύκτωρ τροφοδοτῶν τοὺς προγαστορας λέβητάς των. Εἶνε ἀδύνατον μὲ χλιαρὰ ἡμίμετρα νὰ ἐκριζώσῃ τις διὰ μιᾶς ἔθιμον συμφυῆς πλέον τῷ Ἑλληνικῷ λαῷ, εἶνε μωρία μὲ φορολογίαν τυραννικὴν καὶ βάρβαρον ν' ἀπαιτῇ τὸ Κράτος ἀπὸ τὸν στερούμενον ὑπακοὴν τυφλὴν εἰς τοὺς νόμους.

Τὰ μέρη, ἅτινα χάρις εἰς τὸν λαθρέμπορον εἶνε ἀπηλλαγμένα πάσης φορολογίας, μὲ περιφρονητικὸν μειδίαμα θ' ἀκούσωσι τὴν εἴδησιν ὅτι τοῖς ἐτοιμάζεται ζάκχαρις πρὸς 1.40. Τὸ δῶρον θὰ εἶνε δι' αὐτοὺς κατὰ γράμμα ἄδωρον, ἀφ' οὗ εἰς τὰ μέρη των ἡ ζάκχαρις πάντοτε ὑπῆρξε εὐθηνότερα. Χρειαζόμεθα ὁθεν **ὥς οἷόν τε εὐθηνήν** ζάκχαριν καὶ ἐπὶ τῶν λέξεων αὐτῶν «**ὥς οἷόν τε**» ἐπικαλοῦμαι ὁλόκληρον τὴν εὐμενῇ προσοχὴν τοῦ ἀναγνώστου,

Εἶνε πανθομολογούμενον ἀξίωμα ὅτι ἡ ὁλοσχερὴς ἐκρίζωσις τοῦ λαθρεμπορίου (μὲ τὸ μέγα ταμειυτικὸν καὶ ἐθνικὸν της στοιχεῖον) ἀπαιτεῖ **ὥς οἷόν τε εὐθηνήν** ζάκχαριν. Εἶνε πανθομολογούμενον ἀξίωμα ὅτι ὥς οἷόν τε μεγαλυτέρα κατανάλωσις (μὲ τὸ θαυμάσιον ταμειυτικὸν καὶ κοινωνικὸν της στοιχεῖον) **μόνον** δι' **ὥς οἷόν τε** εὐθηνότερας ζακχάρεως ἐπιτυγχάνεται.

Εἶνε τέλος πανθομολογούμενον ἀξίωμα ὅτι ἡ εὐκτεία, ἡ ὑποσχεθεῖσα τοῦ πτωχοῦ ἀνακούφισις (μὲ ὅλον τὸν γλαυκὸν ὀρίζοντα ἀπείρων κοινωνικῶν καὶ φορολογικῶν ἐπακο-

λουθημάτων) ἐπιβάλλουσιν ἐν τῷ μονοπωλίῳ πᾶσαν δυνα-
τὴν ὑποτίμησιν τῆς ζακχάρεως. Ἀπέναντι τῶν ἀξιωματίων
τούτων ἴστανται οὐχὶ ἐχθρικῶς, ἀλλὰ διαλλακτικῶς, συμ-
μαχικῶς, αἱ εἰσπράξεις τοῦ δημοσίου. Δὲν θὰ ἔχωμεν λοι-
πὸν ἐν τοῖς ὑπολογισμοῖς μας πρὸς προσδιορισμὸν τῆς μο-
νοπωλιακῆς τιμῆς ἄλλον γνώμονα ἢ τὴν **ὥς οἶόν τε** εὐθη-
νὴν ζάκχαριν ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν τήρησιν τῶν ἄχρι τοῦδε
ἐκ τῆς ζακχάρεως εἰσπραττομένων. **Μαθηματικῶς** δὲν θ’
ἀφήσωμεν τὰς παλαιὰς εἰσπράξεις νὰ ἐλαττωθῶσι, δὲν θὰ
ζητήσωμεν ὅμως ἐκ φόβου ὑπερβολικοῦ καὶ διὰ δημιουργί-
αν περιθωρίου νέαν αὐξήσιν αὐτῶν, ἀφοῦ ἡ εὐθηνία εἶνε
τῶν εἰσπράξεων σύμμαχος καὶ ἕκαστος πρόσθετος ἐπὶ τῆς
ὁκᾶς ὀβολὸς ἀντίκειται, ὥς εἶδομεν, εἰς τὴν μονοπωλιακὴν
ιδέαν.

Βέβαιον ὅτι ἡ κατανάλωσις, καὶ ἐπομένως αἱ δημόσιαι
εἰσπράξεις, αὐξάνουσι σὺν τῇ **ὥς οἶόν τε** μεγαλυτέρᾳ εὐθη-
νίᾳ, βέβαιον ὅτι τὸ λαθρεμπόριον ἐκριζοῦται τόσῳ τελειότε-
ρον καὶ ἐπομένως αἱ δημόσιαι εἰσπράξεις ἀνέρχονται ὑψη-
λότερα, ὅσῳ εὐθηνότερα εἶνε ἡ τιμὴ τῆς ζακχάρεως, βέβαιον
ὅτι ἡ ἀνακούφισις τοῦ πτωχοῦ ὥς πρὸς τὴν ζάκχαριν τονώ-
νει τὴν φορολογικὴν του ἐλαστικότητα, ἐν τῇ ἐξευρέσει τῆς
δεούσης μονοπωλιακῆς τιμῆς ἐκ τοῦ σημερινοῦ ὕψους τῶν
1.70 θὰ κατέλθωμεν, θὰ κατέλθωμεν, ἕως ὅτου σοβαροὶ
ὑπολογισμοὶ μᾶς κραυγᾶσωσιν ἄλτ! πέραν τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ
ὑπάρχει κίνδυνος διὰ τὰς εἰσπράξεις τοῦ δημοσίου.

Ἐὰν ὅμως τις, ἐξηνταβελόνης, κύριος, οὐδὲν ἐννοῶν ἐν
τῇ θαυμασίᾳ ταύτῃ συνθέσει, προτείνῃ διὰ τὸ «σιγουρότε-
ρον» ἓνα ἢ δύο ἐπὶ πλεόν ὀβολοὺς εἰς τὴν τιμὴν, ἣν ἀπὸ
κοινοῦ ἐντὸς ὀλίγου θέλομεν ὀρίσει, ὁ κύριος οὗτος, δῆθεν
μονοπωλιακός, εἶνε ὁ ἐπιβλαβέστερος ἐχθρὸς τῆς μονοπω-
λιακῆς ιδέας. Ἡ πνοή του εἶνε δηλητήριον, ἡ δὲ σύμπρα-

ξίς του διὰ τὸ ἔργον ὀλεθρία. Δὲν πτοοῦμαι τοὺς ἀντιπάλους ἐκ συμφέροντος ἢ τοὺς ἐκ προλήψεων ἀντιφρονοῦντας, τρέμω ὅμως καὶ ὠχρίῳ εἰς τὴν προσέλευσιν φίλων, ἐκνευρίζόντων διὰ δῆθεν τροπολογιῶν ὁλόκληρον τὸ μονοπωλιακὸν ἔργον. Ἡ ἀπόρριψις μιᾶς ἰδέας ἢ συστήματος ἀφήνει αὐτὰ τοῦλάχιστον ἀκραιφνή μὲ ἐλπίδα θριάμβου διὰ τὸ μέλλον.

Ἡ στρέβλωσις ὅμως αὐτῶν καὶ ἡ ἐκτρωματικὴ των ἐφαρμογή, ἰδού συμφορὰ ἀνεπανόρθωτος, ἣν ἀπὸ τοῦδε ἐννοῶ εἰς τὸν λαὸν νὰ καταγγείλω.

Ὁχι ἢ τὸ μονοπώλιον θὰ ἰδρυνθῇ ἐπὶ βάσεων ἀληθῶν ἢ ἄς μὴ ἴδῃ ποτὲ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας.

Ἡ ἔρχεται νὰ ἐκριζώσῃ τελείως τὸ λαθρεμπόριον ἢ ἄς φεισθῇ ἡμᾶς καὶ τὸ Δημόσιον νέων περιπτῶν ὑπαλλήλων!

Δὲν θὰ πλασθῇ κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν τῆς ἀθανάτου μας τελωνοφυλακῆς, ἥς ἡ ἀδυναμία καὶ εἰς ἀντίληψιν παιδὸς ἦτο ἐκ τῶν προτέρων ἐγνωσμένη.

Ὁχι! ὅχι! Τὸ μονοπώλιον καταφθάνει μὲ ὄλον του τὸν ὀπλισμόν, μὲ τὸ ὀρεινὸν πυροβολικὸν τῆς εὐθηνίας, σύρει ὀπισθεν τοῦ ἀλαλάζουσας τὴν ἐφεδρείαν τοῦ λαοῦ, στρατηγικῶς καὶ μαθηματικῶς βέβαιον περὶ τοῦ τελειωτικοῦ τοῦ θριάμβου!

Ποία λοιπὸν εἶνε τώρα ἡ «ὥς οἶόν τε» εὐθηνιοτέρα τιμή, τὸ κατώτερον ἐκεῖνο ὄριον, πέραν τοῦ ὁποίου φροντίδες ταμεινικαὶ μᾶς ἀπαγορεύουσι νὰ καταβῶμεν; Ἡ ἐρώτησις αὕτη ἰσοδυναμεῖ μὲ τὴν ἐρώτησιν: Ποία εἶνε ἡ **πραγματικὴ** ἐτησία κατανάλωσις ζακχάρεως ἐν Ἑλλάδι; Ἡ λύσις τοῦ προβλήματος τούτου, ὅπερ οὐδενὸς ἄχρι τοῦδε ὑπουργοῦ ἐκέντησε τὴν φαντασίαν, θὰ μᾶς ἀποδείξῃ πάραυτα τὴν μονοπωλιακὴν τιμήν. Εἶνε λοιπὸν καιρὸς νὰ ἀποτολμήσωμεν αὐτὸ καὶ νὰ ὀρίσωμεν **μαθηματικῶς** τὸ *minimum* τῆς καταναλωτικῆς δυνάμεως τῆς Ἑλλάδος.

Ἀποτείνω πρῶτον εἰς τοὺς ἀναγνώστας μου τὴν παρὰ-
κλῆσιν νὰ ὑπολογίσωσι μόνοι των, κατόπιν τῶν ἄνω περι-
γραφῶν, τὸ ποσὸν τῆς λαθραίας εἰσαγομένης ζακχάρεως.
Οὐδεὶς ἐκ τῶν περιποιησάντων μοι τὴν τιμὴν ν' ἀναγνώ-
σωσι τὸ πρῶτόν μου ἐν τῷ «Ἐμπρὸς» ἄρθρον μοὶ ἠρ-
νήθη, ἐρωτηθεὶς, τὴν ἀπάντησιν ὅτι ἡ λαθραία ζάκχαρις
εἰς ποσὸν τοῦλάχιστον ἐφάμιλλος τῆς νομίμου, πρᾶγμα,
ὅπερ ἀναβιβάζει τὴν ἐτησίαν μας ὀλικὴν κατανάλωσιν εἰς
14 ἑκατομ. ὀκάδων.

Χάριν ὅμως τῶν δυσπίστων ἃς περιορίσωμεν τὸ λα-
θραῖον ποσὸν εἰς τὸ ἥμισυ, ἥτοι $3\frac{1}{2}$ ἑκατομ. ἥτοι τὴν ὀλι-
κὴν μας κατανάλωσιν εἰς $(7 \times 3\frac{1}{2})$ $10\frac{1}{2}$ ἑκατομ. ὀκάδων.

Τὸ ποσὸν αὐτό, ἐλάχιστον, ἐὰν μοὶ παρεχωρεῖτο ὡς βά-
σις, θὰ μοὶ ἤρκει, ἔχει ὅμως καὶ αὐτὸ ἀνάγκην βασάνου
πολυειδοῦς, ἀφ' οὗ ἀφεύκτως ἐν ὅλῃ του τῇ μετριότητι θὰ
συναντήσῃ τοὺς ἐξ ἐπαγγέλματος ἀντιφρονοῦντας.

Βάσανος πρώτη.

Ἄς μοὶ ἐπιτραπῇ πρὸς σιγμὴν ἢ φαντασιώδους ὑπό-
θεσις ὅτι κατόπιν μυθώδους πυρκαϊᾶς, ἀποτεφρωσάσης πᾶν
ἄρχεϊον, ἡ Κυβέρνησις εὐρίσκεται ἄνευ στοιχείων πρὸς
ἐδραίωσιν τοῦ Προϋπολογισμοῦ της.

«Τὸ πᾶν», λέγει ὁ ὑπουργὸς πρὸς τὴν Βουλὴν, «ἐγένετο
παρανάλωμα τοῦ πυρός, τὸ μόνον δέ, ὅπερ ἔχω ἀνὰ χεῖρας,
ἵνα ὑπολογίσω τὴν κατανάλωσιν τῆς ζακχάρεως, καὶ συνε-
πῶς τὸν ἐξ αὐτῆς φόρον, εἶνε ὡχρόν τι παλαιὸν χαρτίον,
δι' ἡμᾶς ὅμως σήμερον πολύτιμον. Εἶνε ἡ τελωνειακὴ μας
εἰσαγωγή σακχάρεως κατὰ τὸ 1884, ἥτοι πρὸ 27 ἐτῶν.
Βεβαίως θὰ ἦτο γελοῖον νὰ λάβωμεν σήμερον ὡς βάσιν τὸ
τί καταναλίσκει εἰς ζάκχαριν ἡ πρὸ ἡμῶν γενεά, ἀφοῦ, ὡς
γνωστόν, τὸ ποσὸν αὐτὸ κατὰ τὸ διαρρεῦσαν διάστημα

πανταχοῦ ἐτριπλασιάσθη καὶ ἀφοῦ, ὥς ἔτι γνωστότερον, καὶ ἡμεῖς ὥς πρὸς τὸ ζήτημα αὐτὸ οὐδαμῶς ἔχομεν ὑστερήσει. Βεβαίως θὰ ἦτο, κατὰ δεύτερον λόγον, ἀνόητον νὰ θεωρήσωμεν τὴν ἐν λόγῳ σημείωσιν τοῦ 1884 ὡς ἐκπροσωποῦσαν ἀκριβῶς τὴν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην **πραγματικήν** μας κατανάλωσιν. Τὸ λαθρεμπόριον ἦτο ἀνέκαθεν ἐν Ἑλλάδι σοβαρόν· ἀπόδειξις τ' ἄλματα, τὰ παρατηρούμενα εἰς τὴν εἰσαγωγὴν ἐτῶν ἔτι παλαιότερων, ὧν οἱ πίνακες διεσώθησαν» (ἰδὲ ἄρθρον μου «Ἐμπρὸς 11 Νοεμβρ. 1909).

Οὐδεὶς ἐν τούτοις θὰ ψέξῃ τὸν ὑπουργόν, ἂν πρὸς ἐξεύρεσιν τῆς σημερινῆς καταναλώσεως ὀδηγηθῇ ἐκ τῆς πρὸ εἰκοσιεπταετίας τελωνιακῆς εἰσαγωγῆς, ὑπὸ τὸν ὅρον βεβαίως νὰ προσθέσῃ τὴν διὰ τοὺς ἄνω δύο λόγους ἐπιβαλλομένην αὕξησιν.

Τῷ 1884 λοιπὸν ἡ τελωνιακὴ μας εἰσαγωγὴ σακχάρους ἀνῆρχετο εἰς 6,757,904 ὀκάδας, ὃ δὲ πληθυσμὸς μας τὸ πολὺ εἰς 2,055,000, κατοίκων. (Ἡ ἀπογραφὴ τοῦ 1881 ἀναφέρει 1,980,000 κατοίκους. Ἡ καταναλωτικὴ μας ἐπομένως δύναμις ἦτο πρὸ 27 ἐτῶν 3 ὀκάδες 100 δράμια κατ' ἄτομον, ποσόν, ὅπερ ἐπὶ τοῦ νῦν πληθυσμοῦ πολλαπλασιαζόμενον μᾶς δίδει περίπου 9 ἑκατομμύρια ὀκάδων.

Τί θέλετε τώρα νὰ προσθέσω διὰ τὸν μὴ συμπεριληφθέντα λαθρεμπορικὸν παράγοντα, ὥς καὶ διὰ τὴν αὕξησιν τῆς καταναλώσεως, τὴν ἔκτοτε ἐπελθοῦσαν; Ἀλλοῦ ἢ τελευταία αὕτη ἐτριπλασίασε τὸ ποσόν. Ἡμεῖς ἀναμένοντες τὴν εὐχάριστον διάψευσιν τοῦ μέλλοντος ἔχομεν ἐν τούτοις καθῆκον νὰ φανῶμεν συνετοί, δι' ὃ ἀντὶ τοῦ ἀλλαχοῦ **τριπλοῦ** ἄς προσθέσωμεν εἰς τὸ εὐρεθὲν ποσὸν ἀπλῶς μόνον τὸ 1)· καὶ τοῦτο εἰς τὸ ἐνεργητικὸν οὐχὶ τοῦ ἐνός, ἀλλὰ καὶ τῶν δύο πρὸ ὀλίγου μνημονευθέντων παραγόντων. Οὕτω τοῦλάχιστον δυνάμεθα μετὰ περισσῆς ἀκριβείας νὰ δηλώσωμεν

ὅτι σημερινή τῆς ζακχάρεως κατανάλωσις οὐδαμῶς ὑπολείπεται τῶν 12 ἑκατομ. ὀκάδων. Ὑπουργὸς ὁμιλῶν μετὰ τοιαύτης συνετότητος εἶνε ἄγνωστος εἰς τὰ διεθνή κοινοβουλευτικὰ χρονικά.

Βάσανος δευτέρα.

Κατὰ σχετικῶς παλαιὰς στατιστικὰς (οἱ διεθνεῖς στατιστικοὶ πίνακες τῆς νέας 10ετίας πολλῶ εὐωνότεροι, δημοσιευθήσονται ὅσον οὕπω)

Ὁ Ἀγγλος καταναλίσκει ἐτησίως	46.	4.	Κοιλὰ ζακχ.
Ὁ Ἑλβετὸς	»	»	30.
Ὁ Δανὸς	»	»	29. 3.
Ὁ Σουηδὸς	»	»	20. 3.
Ὁ Γάλλος	»	»	20. 1.
Ὁ Γερμανὸς	»	»	19. 5.
Ὁ Βέλγος	»	»	15. 5.

ἴν' ἀναφέρω μόνον μέρη, ἔνθα οὐδὲν λαθρεμπόριον διενεργεῖται.

Τί θέλετε τώρα νὰ καταναλίσκη ὁ Ἕλλην τὸ κατ' ἐξοχὴν ζακχαροφάγον τρωκτικόν, ὡς μᾶς ἐχαράκτήρισεν ὁ δεινὸς παρατηρητὴς «*Bridge*», ἐν τῇ «Ἑστία» ;

Ὁ Ἕλλην ἔχει καθ' ὅλον τὸ ἔτος ὡς λαϊκὴν τροφὴν τὸν χαλβᾶ καὶ κατὰ τὰς νηστησίμους ἡμέρας ὡς γενικὴν τροφὴν πάλιν τὸ εὐπεπτον καὶ θρεπτικὸν αὐτὸ ἔδεσμα.

Ὁ Ἕλλην, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς λοιποὺς Εὐρωπαίους, ἔχει τὰ λουκούμια, μὲ τὴν ὁσημέραι προοδεύουσαν (καί, ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς ἐξαγωγικῆς ἀποζημιώσεως, τὸ Δημόσιον κατακλέπτουσιν) μεγάλην λουκουμοβιομηχανίαν.

Ὁ Ἕλλην πίνει εἰς μικρὰς δόσεις καὶ ἀνὰ διαλείμματα, τὸ αὐτὸ τοῦλάχιστον ποσὸν καφέ, τὸ ὅποῖον ἐφ' ἅπαξ καταβιβάζει ὁ Εὐρωπαῖος.

Ὁ Ἕλλην ἔχει ἐν τῷ οἴκῳ του τὸ ἔθιμον τοῦ «τραταρίσματος», δὲν ὑπάρχει δὲ καλύβη χωρικοῦ, ἐν ἧ ὁ ἐπισκέπτης νὰ μὴν ἀνακαλύπτῃ πενιχρὸν ποτήριον «πελτὲ» μὲ συμβολικόν, αἵματος χροῶμα, τὸ αἷμα, τὸ ἐκ τῶν φλεβῶν τοῦ πτωχοῦ ἐκμυζηθὲν πρὸς πληρωμὴν τοῦ ἀσπλάγχχνου καὶ ἀστόργου καὶ ματαίου φόρου.

Ὁ Ἕλλην ἔχει τὸ ἔθιμον τῶν «κουφέτων», τὸ ἐθνικὸν αὐτὸ οἰασδῆποτε χαρᾶς ἔμβλημα.

Ὁ Ἕλλην γεννᾶται μὲ τὴν σάκχαριν, ὑπανδρεύεται μὲ τὴν ζάκχαριν καί, ὅταν ἀποθάνῃ, τὸ ὕστατον κτέρισμα εἶνε πάλιν ἀναμεμιγμένη μὲ τὰ κόλυβα ὀλίγη ζάκχαρις.

Ὁ Ἕλλην ἔχει ζαχαροπλαστικὴν **βαρυτάτην** εἰς ζάκχαριν, ποικιλίαν δὲ οἰκιακῶν γλυκυσμάτων σπανίαν.

Ὁ Ἕλλην εἶνε φυτοφάγος ἐκ φύσεως, περιφρονεῖ ἐν γένει τὸ κρέας, δι' ὃ καί, ὡς μᾶς διδάσκουσιν οἱ ἱατροί, ῥέπει πρὸς τὴν ζάκχαριν ἐξ ἐνστίκτου. Εἶνε, τὸ αἰσθάνεται, ἡ καλλιτέρα του τροφή, διὰ δὲ τοὺς πτωχοὺς ὀργανισμοὺς καὶ εἰς τὰ θερμὰ μέρη ἢ πολυτιμοτέρα, ἀφοῦ, κατὰ τὸν Γερμανὸν καθηγητὴν *Umber*, «ἐπιτρέπει ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην τροφήν τὴν φειδωλοτέραν τοῦ ὀργανικοῦ λευκώματος σπατάλην».

Ὁ Ἕλλην, ἐξ ἐθίμων, ἐξ ἀνάγκης, ἐξ ὀρέξεως, εἶνε καὶ ζητεῖ ἔτι μᾶλλον νὰ γίνῃ, ὁ μεγαλύτερος φίλος τῆς ζακχάρεως. Εὐρέθησαν μ' ὅλα ταῦτα δύο μεγαλόσχημοι Κύριοι, ἀμφοτέρωτεροι πρῶην ὑπουργοί, ἰσχυρισθέντες, ὁ μὲν εἰς ὅτι ὁ Ἕλλην τρώγει **μουστον** καὶ οὐχὶ ζάκχαριν, ὁ δ' ἕτερος, ὅτι κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸν Γάλλον ὁ Ἕλλην δέν τρώγει **fondants**.

Μολονότι ἀμφιβάλλω, ἂν ὁ χαλβᾶς, τὰ λουκκύμια, ὁ καφὲς κτλ. κατασκευάζωνται μὲ μουστον, ἐν τούτοις ἀπαντῶ εἰς τὸν πρῶτον Κύριον ὅτι, ἂν ὁ πτωχὸς Ἕλλην κατέφυγεν εἰς τὸ γλεῦκος, τοῦτο προῆλθεν ἐκ τοῦ ὅτι δέν εἶχε εὐθην-

νήν ζάκχαριν. "Όσον ἀφορᾷ τὸ κυανόαιμον ἐπιχείρημα τῶν *fondants*, παρατηρῶ εὐλαβῶς εἰς τὸν δεύτερον ἐξοχώτατον ὅτι οὔτε ἐν Γαλλίᾳ, ἣν ὡσαύτως γνωρίζω, ὁ ἀστὸς ἢ ὁ χωρικός τρέφεται μὲ *fondants*, ὅτι τοῦτο εἶνε παντοῦ προνόμιον τῶν «φίφτι-τοῦ», ὧν δόξα τῷ Θεῷ ἔχομεν καὶ ἡμεῖς ἔκλαμπρον ἀντιπροσωπίαν. "Ἄς μοι ἐπιτραπῇ ἐν τούτοις νὰ παραδοξολογήσω ὀλίγον καί, ὅπως φανῶ ἐνδοτικὸς εἰς τοὺς ἐν λόγῳ ὑπουργούς, νὰ κάμω τὴν ἀκόλουθον παραχώρησιν :

Θὰ ὑποθέσω, πρὸς χάριν των, ὅτι τὸ πέραν τῶν δύο πρώτων ἑκατομμυρίων τμῆμα τοῦ Ἑλλ. πληθυσμοῦ (κατ' ἄλλους 800,000, κατ' ἄλλους σωστὸν ἑκατομμύριον), εἰς ὃ κυρίως συγκαταλέγω ἅπαντας τοὺς τυχὸν πενομένους χωρικούς, ὅτι, λέγω, τὸ τμῆμα τοῦτο τοῦ πληθυσμοῦ οὔτε ποτὲ ἐγνώρισε οὔτε θὰ γνωρίσῃ τί ἐστὶ ζάκχαρις.

Ἑλπίζω μὲ τὴν ἀθρόαν καταδίκην τῶν 800 τούτων χιλιάδων ψυχῶν οἱ ἀντιφρονοῦντες νὰ μείνουν εὐχαριστημένοι. Μᾶς ὑπολείπονται ὅμως ἀκόμη δύο ὁλόκληρα Ἑλλήνων ἑκατομμύρια, ἅτινα δυνάμεθα νὰ διαιρέσωμεν ὡς ἀκολούθως :

1) Ἑκατομμύριον, ἀποτελούμενον ἐκ τῆς κοινῶς λεγομένης πτωχικῆς τάξεως, μὴ στερουμένης ὅμως, ὡς οἱ ἄνω ἐξαιρεθέντες, τῶν πρὸς τὸ ζῆν (χωρικοὶ εὖ ἔχοντες, ἐργάται καλοί, τεχνῖται, βιομήχανοι, ὑπηρέται, μικροῦ-πάλληλοι κλπ.) Τῆς τάξεως ταύτης τὴν μέσῃν κατανάλωσιν ὑπολογίζω εἰς δύο τετραγωνίδια ζακχάρεως καθ' ἡμέραν, ἥτοι τὸ πρωῒνὸν ζεστὸν ἢ καφέν, καθ' ὅλην δὲ τὴν ἡμέραν ἕτερον καφέν ἢ τεμάχιον χαλβᾶ ἢ ἄλλου γλυκέος ἐδέσματος. Σημειωτέον ὅτι πρόκειται περὶ μέσης καταναλώσεως.

2) Ἑκατομμύριον, εἰς ὃ συλλήβδην συμπεριλαμβάνω

ὄλους τοὺς ἔχοντας τὰ μέσα καὶ δυναμένους ἄνευ μικρῶν δισταγμῶν νὰ πῶσιν, ἂν ἀγαποῦν, δεκάλεπτον καφέν, ἀπὸ τοῦ 100δράχμου ὑπαλλήλου, ἀπὸ τοῦ μικρεμπόρου, τοῦ ὑπαξιωματικοῦ, τοῦ μικροεισοδηματίου μέχρι τῶν ἑκατομμυριούχων, στρατηγῶν καὶ βασιλέων. Ἡ κατανάλωσις ἐν τῷ τμήματι τούτῳ αὐξάνει τετραγωνικῶς ὅσον ἀνέρχεται τις πρὸς τὰ ἄνω, παρακαλῶ δὲ τοὺς εἰς τὴν εὐχάριστον ταύτην ζωὴν εὐρισκομένους νὰ ὑπολογίσωσι μόνοι των τὸ τί καταναλίσκωσι καθ' ἑκάστην. Ὁ ἀριθμὸς τῶν 10 καὶ 12 τεμαχίων, ἰδίᾳ ὅπου τὸ τέϊον εἰσεχώρησεν, εἶνε πλέον κοινός, δι' ὃ οὐδεμίαν ὑπερβολὴν διαπράττω ὑπολογίζων ὅτι ἡ κατανάλωσις τῆς εὐ' ἐχούσης ταύτης τάξεως ποικίλλει ἀπὸ 3—9 τεμάχια καθ' ἑκάστην, ἥτοι ἔχει ὡς μέσον ὄρον 6 τεμάχια. Οὕτω ἔχομεν :

1η τάξις ἀπόρων.	Κατανάλωσις	0	τεμάχια
2α » ἐργατικῇ.	»	2	»
3η » ὑπαλλήλων, ἐμπόρων, βιομηχάνων καὶ ἐν γένει πλουσίων	»	6	»
	Ἦτοι τὸ ὅλον	$\frac{6}{8}$	»

Ἄτινα 8 τεμάχια διαιρούμενα διὰ τοῦ 3 μᾶς δίδουσι τὴν μέσην κατανάλωσιν ἐκ $2\frac{2}{3}$ τεμαχίων καθ' ἑκάστην, ἥτοι 80 κατὰ μῆνα, ἥτοι $6\frac{1}{2}$ κοιλὰ ἐτησίως, ἐν ἄλλοις λόγοις ἐπὶ πληθυσμοῦ ἐκ 2,800,000 ὀλικὴν κατανάλωσιν ἐκ 18,200,000 κοιλῶν, ἥτοι 14,196,000 ὀκάδων. Οἱ εὐρίσκοντες καὶ τοὺς ὑπολογισμούς μου τούτους ὑπερβολικοὺς δύνανται, κατὰ βούλησιν, ν' ἀφαιρέσωσιν ἐκ τοῦ ἄνω ποσοῦ καὶ **δύο ἀκόμῃ ὀλόκληρα** ἑκατομμύρια, πάντως ὅμως μένει ἀριθμὸς ὀκάδων ἀρκετός, ἄνώτερος τοῦ ποσοῦ, ὅπερ ὡς βάσιν τῶν σκέψεών μου ἐξηγησάμην.

Βάσανος τρίτη.

Ἡ ἠθικὴ ἐνότης τῶν διεσπαρμένων τμημάτων τοῦ γένους μας εἶνε γεγονός, ἐφ' οὗ ζητῶ τὴν ἄδειαν νὰ μὴν ἐπιμείνω. Μέρη τινα ἰδίως, ὥς αἱ νῆσοι τοῦ Αἰγαίου, τόσον λόγῳ τῶν γεωγραφικῶν των συνθηκῶν διετήρησαν τὴν ἀγνότητα τῆς φυλῆς, ὥστε ὁ ἐπισκέπτης μόνον ἐκ τῆς σημαίας τοῦ κατακτητοῦ ἀναμνησκέται ὅτι δὲν πατεῖ ἔδαφος τῆς Ἑλλάδος. Ἡ καταναλωτικὴ τῶν μερῶν τούτων δύναμις, ἀκριβῶς ἐξερευνημένη, δὲν θὰ ἦτο ἐνδεικτικὴ τῆς ἡμετέρας; Τὰ αὐτὰ ἦθη καὶ ἔθιμα, ὁ αὐτὸς πολιτισμός, ἡ αὐτὴ ἐλληνικὴ λιτότης, ἡ αὐτὴ θρησκεία, τὸ αὐτὸ κλίμα, ἡ αὐτὴ βλάστησις. Διατί, ἐπὶ τῇ ὑποθέσει, ὁ Κύπριος νὰ χρειάζεται κατ' ἀνάγκην πλειοτέραν ζάχαριν ἢ ὁ Ἕλλην τοῦ ἐλευθέρου Βασιλείου;

Τοῦναντίον, θὰ ἰδύνατό τις νὰ ὑπολάβῃ, ὅτι ἡ ἐξησθενημένη καὶ πτωχὴ Κύπρος ἢ ἄλλοτε ὑπὲρ τὸ ἑκατομμύριον κατοίκων ἀριθμοῦσα, ἐκπροσωπεῖ σήμερον εἰς κατανάλωσιν, τοῦτο ἀφεύκτως πρέπει νὰ εἶνε ἐν *minimum*, εἰς ἐλάχιστος ὅρος διὰ τὴν ἐλευθέραν μας γῆν, τὴν ἐστίαν ταύτην τοῦ ἐθνισμοῦ, ὅπου ἐντατικώτερα καὶ πολυτελέστερα ἢ ζωὴ, ὅπου εἰσρέουσι τὰ πλοῦτή τῶν ὁμοφύλων, ὅπου ἐν ἀδιοράτοις μυρίοις αὐλαξὶ καταλήγει ὁ ἰδρῶς τῶν ἀπανταχοῦ μοχθούντων πολυτίμων τέκνων της.

Μία τοιαύτη στατιστικῆς ἀκτὶς θὰ ἐπέρριπτεν ἐπιστημονικὸν πλεόν φῶς ἐπὶ τῶν πολυειδῶς πλεόν δοκιμασθέντων ἰσχυρισμῶν μου.

Δι' ὃ ἐφρόντισα, οὐχὶ ἄνευ κόπου, νὰ προμηθευθῶ τὴν ἔκθεσιν τοῦ ἐν Κύπρῳ ἄγγλου Ἀρμοστοῦ πρὸς τὸ οἰκεῖον ὑπουργεῖόν του (*Cyprus Annual Report for 1908-9 C. d. 4905 Wyman and Sons Ltd Fetter Lane London*).

Ἐν αὐτῷ ἀναγράφεται ὡς ἐτησίᾳ εἰς Κύπρον ζακχάρεως εἰσαγωγή 32.196 Cwts, ἥτοι στατηῖρες τῶν 40 ὀκάδων, ἐν ἄλλοις λόγοις 1.287.840 ὀκάδες. (Ἐν ἀγγλικὸν Cwt ὁλογράφως *hundert-weight*, εἶνε ἴσον μὲ 112 λίβρας ἢ *pounds*, δοθέντος δὲ ὅτι ἡ ὀκά ἰσοδυναμεῖ μὲ 2 λίβρας καὶ 8) 10 ἔχομεν 112 διὰ 2.8=40 ὀκάδας).

Ἡ ἐτησίᾳ αὕτη ἐξ 1.287.840 ὀκάδων ὀλικὴ εἰσαγωγή διαιρουμένη διὰ τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Κύπρου ἐκ 237.000 κατοίκων μᾶς δίδει ὀκάδας **πέντε καὶ 173 1)2** δράμια, δηλούσας τὴν μέσην ἐτησίαν κατανάλωσιν ἐκάστου Κυπρίου. Τὸ τελευταῖον αὐτὸ ποσόν, ἐνδεικτικὸν ὡσαύτως καὶ τῆς ἰδικῆς μας καταναλωτικῆς δυνάμεως, μᾶς δίδει πολλαπλασιαζόμενον ἐπὶ τοῦ νῦν πληθυσμοῦ μας **ἀνέτως 15** ὀλόκληρα ἑκατομμύρια ὀκάδων, ἀντὶ τῶν 7, ἅτινα τὰ χαμαιτυπεῖα-τελωνεῖά μας ἀπὸ 30τίας μακαρίως ἀρκοῦνται εἰσάγοντα.

Ἄς ἐρωτήσωμεν τώρα, πρὸς μεγαλυτέραν βεβαιότητα, τί καταναλίσκει ἕτερον κέντρον ἑλληνικόν, ἢ αὐτόνομος Σάμος. Καὶ αὕτη νῆσος ἑλληνικὴ, καὶ αὐτοῦ τὰ αὐτὰ ἀπλᾶ ἑλληνικὰ ἔθιμα.

Κατ' ἐπισήμους πληροφορίας, ἃς τῇ εὐγενεῖ μεσολαμβάνει ὑψηλῆς προσωπικότητος ἐν Κων)πόλει παρὰ τοῦ ἡγεμόνος τῆς Σάμου ἐπρομηθεύθην, ἡ εἰσαγωγή σακχάρεως εἰς τὴν ἐν λόγῳ νῆσον κατὰ τὸ 1910 ἀνῆλθεν εἰς ὀκάδας **874.872**, αἵτινες ἐπὶ πληθυσμοῦ 53.000 κατοίκων ἰσοδυναμοῦσι μὲ ἀτομικὴν κατανάλωσιν **5** ὀκάδων καὶ **75** δραμίων. Τὸ ποσόν αὐτό, ἐνδεικτικὸν ἐπίσης τῆς ἰδικῆς μας καταναλωτικῆς δυνάμεως ἐκπροσωπεῖ διὰ τὸ ἑλληνικὸν Βασίλειον ὀλικὴν κατανάλωσιν πάλιν οὐχὶ κατωτέραν τῶν 15 ἑκατομμυρίων ὀκάδων!

Ἐξέλθετε τώρα εἰς ἀντίρρησην, κοινωνιολόγοι, τοῦ μού-
στου καὶ τῶν *fondants*.

Ἐμπρός ! νέα ἐπιχειρήματα, ἀφ' οὗ τὸ γελοῖον ἔπαυσε
ἐν Ἑλλάδι νὰ φονεύη.

Ἐν Κύπρῳ, δὲν ἔχει οὕτω, ρέει ὁ χροσὸς ἀνὰ τὰς
ὁδοὺς. Ἡ Σάμος ἔχει μεταβληθῇ εἰς νέαν Βαβυλῶνα. Οἱ
χωρικοὶ τῶν εὐτυχῶν τούτων μερῶν ἀγνοοῦσι τὴν στέρη-
σιν, ἀκρίδες δὲ καὶ τὰ παρόμοια μόνον τὴν ἐλευθέραν
Ἑλλάδα ἀγαπῶσι.

Καταδικάσατε λοιπὸν τὸ ταμεῖον ἐπ' ἄπειρον εἰς τὴν
ἀναιμικὴν τοῦ Τελωνείου μας μερίδα, καρφώσατε τὴν ἐπί-
σημον Ἑλλάδα εἰς τὸ πρὸς 30ετίας ἀτιμωτικὸν της «παχνί»,
ἐν ᾧ πέριξ σατανικὸς μαίνεται ὁ πυρρίχιος τῶν λαθρεμ-
πόρων, τῶν φονέων, τῶν πειρατῶν, τῶν φαύλων, τῶν
ἀγυριτῶν, τῶν κλεπταποδόχων. Ἀλλ' ὅχι· οὐδὲν πλέον θὰ
τολμήσετε, καθόσον ἀρκετὰ διήρκεσεν ἡ κωμωδία.

Οἱ λαθρέμποροι ἐξετοπίσθησαν τῶν ἄντρων των, οὐ-
δεὶς ὁ ὑποτιμῶν τὸν ἀριθμὸν των, πᾶν σαθρὸν ἐπιχείρημα
κατέπεσε, τὸ δὲ μονοπώλιον, λαϊκόν, χωρεῖ ἀκατασχέτως
πρὸς τὰ πρόσω !

Ἐλθωμεν τώρα εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῆς τιμῆς τῆς
μονοπωλιακῆς ζακχάρεως. Ἀπέδειξα ὅτι ἡ κατανάλωσις
ἐν Ἑλλάδι εἶνε σήμερον 12 τοῦλάχιστον ἑκατομμύρια,
οὐδεμία δὲ πλέον ἀμφιβολία μᾶς μένει ὅτι μὲ ζάκχα-
ριν αἰσθητῶς εὐθηνὴν ἀλματικῶς θὰ φθάσωμεν τὴν τῆς
Κύπρου καὶ Σάμου, ἥτοι τὰ 15 ἑκατομμύρια. Προτείνω
ὅθεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν ν' ἀρκεσθῇ ἐπισήμως μὲ 50
λεπτῶν καθαρὸν κέρδος ἐπὶ τῆς ὁκᾶς, πρᾶγμα, ὅπερ
ἀκινδύνως δύναται νὰ πράξη, ἀφ' οὗ οὕτω καὶ μὲ 14 μό-
νον ἑκατομ. κατανάλωσιν ἔχει βέβαια τ' ἄχρι τοῦδε εἰς-
πραττόμενα 7 μόλις ἑκατομμύρια δραχμῶν. Ἀρκουμένη

εἰς τὸ 50λεπτον αὐτὸ καθαρόν κέρδος, ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ πωλῇ τὴν ζάκχαριν πρὸς δραχμὴν 1-1.05 τὸ πολὺ. Αἱ διεθνεῖς τιμαὶ τῆς σακχάρεως κυμαίνονται τῷ ὄντι σήμερον μεταξὺ 32-35 φράγκων τὰ 100 κοιλά, σημειωτέον δὲ ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο ἐκπροσωπεῖ ἀρκετὴν καὶ λογικωτάτην τιμὴν διὰ τὴν σάκχαριν.

Ἡ πρὸ ἐνὸς ἔτους ἀνεμοζάλη τῶν τιμῶν, βραχυτάτη καὶ καθαρῶς χρηματιστικὴ, οὐδαμῶς ὀφείλει νὰ μᾶς ἀπασχολήσῃ.

Ἡ ὁκᾶ λοιπὸν σήμερον τιμᾶται ἐν Εὐρώπῃ περὶ τὰ 43 λεπτιὰ, ἔστω ἐν τούτοις μὲ μικρὰν δαπάνην συσκευῆς λεπτὰ 45. Εἰς ἕτερα πέντε λεπτὰ κατ' ὁκᾶν, (ἥτοι ἐπὶ 14 ἑκατομ. ὁκάδων εἰς 700 χιλιάδας δραχμῶν) δυνάμεθα νὰ ἀναβιβάσωμεν τὰ ἔξοδα τοῦ μονοπωλίου, εἰς τρόπον ὥστε ἡ ζάκχαρις πωλουμένη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀντὶ δραχμῆς, ἀφήνει εὐκόλως 50λεπτον καθαρόν κέρδος.

Τὴν τιμὴν ταύτην τῆς μιᾶς δραχμῆς θεωρῶ ἐν συνδυασμῷ μετὰ τῶν λοιπῶν μονοπωλιακῶν μέτρων ἱκανὴν νὰ τρώσῃ ἐν τῇ καρδίᾳ τὸ λαθρεμπόριον. Κάτω τῆς δραχμῆς ὁ λαθρέμπορος, ὁ συνήθως εἰσάγων ἐκ Τουρκίας φορολογηθεῖσαν ἤδη ζάκχαριν, μικρὸν πλεόν κέρδος εὐρίσκει νὰ διανείμῃ μεταξὺ τῶν ἀπείρων συνενόχων του, τόσῳ μᾶλλον ὅσῳ τὸ μονοπώλιον διὰ τῆς ταινίας κλπ. δημιουργεῖ δι' αὐτὸν νέας δυσκολίας, νέας συνθήκας, νέα ἔξοδα, καθιστῶντα τὸ ἐμπόριόν του πολυδάπανον, κινδυνῶδες καὶ ἄγονον. Ἐξ ἄλλου ὁ καταναλωτὴς οὐδεμίαν πλεόν ὄρεξιν πρὸς τὴν λαθραίαν ζάκχαριν θὰ δεικνύῃ. Τὸ τυχὸν 10λεπτον ἢ καὶ 20λεπτον κέρδος δὲν εἶνε ἀπέναντι τῶν κινδύνων, οἵτινες ἤδη ἐκτείνονται καὶ ἐπ' αὐτοῦ, δέλεαρ ἀρκετόν, ἢ δὲ κακὴ ποιότης καὶ τὸ λιποβαρὲς τοῦ λαθραίου προϊόντος θὰ τὸν φέρωσιν μετ' ἀγάπης

πρὸς τὸ μονοπώλιον. Τὴν τιμὴν ὁμως ταύτην τῆς δραχμῆς θεωρῶ ἐναντίον τῶν λαθρεμπόρων ὡς τὸν ἀνώτατον ὅρον, δι' ὃ ἐξορκίζω τὴν Κυβέρνησιν ν' ἀποστέρῃ ὡς οἷόν τε εἰς πᾶσαν νομισθησομένην ἀναγκαίαν αὐτῆς ὑπέρ-
βασιν.

Μένει τὸ ζήτημα τῶν δημοτικῶν φόρων, ἐφ' ὧν νομίζω ἐπάναγκες νὰ προσθέσω ὀλίγας λέξεις.

Τὸ μονοπώλιον δὲν σημαίνει βεβαίως λήστευσιν, οὐδενὸς δὲ ταμείου τοὺς πόρους ἔρχεται ν' ἀπορροφήσῃ. Οὐχ ἦρτον εἶνε δι' ἡμᾶς σήμερον πρὸ παντὸς ἴδρυμα λαϊκόν, ἔχει ἀνάγκην ἐκθύμου γενικῆς ὑποστηρίξεως, δι' ὃ οὐδεὶς ὀφείλει νὰ ζητῇ πλουτισμὸν ἐπὶ τῆς ράχεώς του. Εἶνε γνωστὸν ὅτι ἡ αὕξησης τῆς καταναλώσεως τῆς ζακχάρεως θὰ ἐπιφέρῃ αὕξησιν εἰσαγωγῆς μυρίων ἄλλων καταναλωσίμων εἰδῶν, ἄνευ τῶν ὁποίων οὐδεμία δαπάνη ζακχάρεως εἶνε καταληπτή. Ὅ,τι λοιπὸν τὰ δημοτικὰ ταμεῖα θὰ στερηθῶσιν ἐκ τῆς ζακχάρεως θὰ τὸ ἀνεύρωσιν ἐν συνόλῳ ἐκ τῆς κατ' ἀνάγκην μεγαλυτέρας κινήσεως τῶν ἀγορῶν μας. Φρονῶ λοιπὸν ὅτι τὸ συμφέρον των ἀπαιτεῖ ν' ἀφήσωσιν εἰς τὸ μονοπώλιον ὡς οἷόν τε ἔλευ-
θέραν σταδιοδρομίαν.

Ἐὰν μ' ὅλα ταῦτα ἡ Κυβέρνησις κρίνῃ ἐπάναγκες νὰ προβῇ εἰς ἀποζημιώσεις, μόνον ἡ παρελθούσα εἰσαγωγή, οὐδαμῶς δὲ ἡ μέλλουσα κατανάλωσις ὀφείλει νὰ ληφθῇ ὡς βάσις. Τὸ ζήτημα τότε θὰ λυθῇ μὲ πρόσθετά τινα λεπτὰ ἐπὶ τῆς ὁκᾶς, πρᾶγμα, ὅπερ πιθανὸν ν' ἀναβιβάσῃ τὴν τιμὴν εἰς 1.05.

Ἐν τελευταῖον ζήτημα ἀνάγκη ὡσαύτως διὰ βραχυτάτων νὰ διέλθω.

Οἱ ἐξ ἐπαγγέλματος ἀντιφρονοῦντες ἢ ἀντιφάσκοντες κατ' ἐπανάληψιν κατηγόρησαν τὸ μονοπώλιον ὡς ἐντε-

λῶς περιττόν. Καταβιβάσατε, λέγουν, τὸν τελωνιακὸν δασμὸν αἰσθητῶς καὶ τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα ἐπιτυγχάνετε. Εἰς τοὺς κυρίους τούτους παρατηρῶ πρῶτον ὅτι, ἵνα ἄνευ μονοπωλίου ἡ σημερινὴ τιμὴ τῆς ἀγ. ραΐας ζακχάρεως ἐκ τῶν 1.70 κατέλθῃ εἰς τὴν μονοπωλιακὴν δραχμὴν, πρέπει ὁ νῦν εἰσαγωγικὸς δασμὸς νὰ ἐλαττωθῇ κατὰ 70 λεπτά, ἀμφιβάλλω δὲ ἂν θὰ εὑρεθῇ ὑπουργὸς μὲ θάρρος ν' ἀποτολμήσῃ τι παρόμοιον. Ἀλλὰ καὶ ἂν τοῦτο ἀκόμη ἐπὶ τῇ ἀπλῇ ὑποθέσει συνέβαιnen, ἡ τιμὴ τῆς δραχμῆς ἄνευ ταινίας, ἄνευ ἰδιαιτέρας εὐδιαγνώστου μονοπωλιακῆς ζακχάρεως θὰ ἦτο ἀνίκανος νὰ ἐκκριζώσῃ τὸ λαθρεμπόριον. Τῆς λαθραΐας ζακχάρεως μὴ οὐσῆς καὶ πάλιν φωρατῆς, τῆς ἐλευθέρως αὐτῆς πωλήσεως οὐσῆς εὐκολωτάτης, τίς μᾶς βεβαιοῖ ὅτι λουκουμοποιοί, ζακχαροπλάσται καὶ παντοπῶλαι δὲν θὰ διατηρήσουν, καὶ μὲ ἐλάχιστον κέρδος, τὴν προτίμησίν των διὰ τὸ λαθραῖον προϊόν ; Ὁ κίνδυνος τῆς ἐπιθεωρήσεως δὲν θὰ ὑπάρχῃ, ὅπως καὶ σήμερον, ὁ δὲ ἀγοραστής, ὅπως καὶ ἄλλοτε, δὲν θὰ διακρίνῃ τί ἀγοράζει.

Πρέπει νὰ φωτίσωμεν, ἐν εὐθηνία, τὸν καταναλωτὴν, νὰ τῷ καταστήσωμεν προσιτὴν τὴν ὁδὸν τοῦ νόμου, σείοντες δὲ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του **πραγματικὰς** ποινὰς νὰ τὸν ἀπομακρύνωμεν ὥς οἷόν τε τοῦ λαθραίου προϊόντος. Ὅταν δὲ ὁ μικρὸς καταναλωτὴς δυνηθῇ νὰ στρέψῃ πρὸς τὸν λαθρέμπορον τὰ νῶτα, ὁ ἐπιθανάτιος ρόγχος τοῦ τέως ἡγεμόνος τῶν θαλασσῶν μας ἔχει ἤδη ἀρχίσει. Θέλετε τώρα ν' ἀκούσετε καὶ τὰ τρωτὰ τοῦ μονοπωλίου ;

Ἔχει ἐν πρώτοις ὄνομα ἀντιδημοτικόν, ἐνθυμίζον παλαιᾶς πρὸ τῆς γαλλικῆς ἐπαναστάσεως τυραννίας. Διὰ τὰ εὐαίσθητα αὐτὰ ὧτα προτείνω τὴν ἀλλαγὴν τοῦ βαρ-

βάρον αὐτοῦ ὀνόματος καὶ τὴν ἀντικατάστασίν του διὰ λαϊκῆς τινος ἐπωνυμίας.

Φιμώνει κατὰ δεύτερον λόγον τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἐμπορίου μας, ἐλευθερίαν, σημαίνουσαν ζάκχαριν ἐν ταῖς πρωτευούσαις πρὸς 1.70, ἐν δὲ τοῖς μικροῖς χωρίοις πρὸς 2 δραχμάς, μὲ τὸ λιποβαρὲς δὲ πρὸς **2.50** τὴν ὀκᾶν. Ἀπαντῶ ὅτι ἐμπόριον καὶ λαθρεμπόριον οὐδέποτε εὐδοκίμως συνεβίωσαν, πρέπει λοιπὸν τὸ πρῶτον νὰ τείνῃ ἀρωγὸν χεῖρα εἰς τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν ἐξόντωσιν τοῦ δευτέρου. Τὸ Δημόσιον ἄλλως τε δὲν μεταβάλλεται εἰς πωλητὴν ζακχάρεως, ἀλλὰ εἰς μέγαν καὶ τίμιον τῶν ἐμπόρων μας προμηθευτήν, καὶ τοῦτο ἀπλῶς, ἵνα βεβαιώσῃ τὴν εἴσπραξιν ἡμίσεος τοῦ πρὶν ἐπιβεβλημένου φόρου.

Τὸ μονοπώλιον εἶνε ἐχθρὸς τῆς παραγωγῆς, τῆς μακαρίτιδος ἐκείνης ἐλληνικῆς παραγωγῆς, ἣτις, ἀφ' οὗ ἐπὶ 15 καὶ πλέον ἔτη ἐντελῶς ἀφορολόγητος ἀπερρόφησεν ἀπὸ τὸν λαὸν 10 τοῦλάχιστον ἑκατομμύρια, ἐξηλέγχθη ἀνίκανος νὰ ζήσῃ ἰδίαις χερσί, ἄνευ τῆς παχυλῆς κυβερνητικῆς προστασίας.

Τὸ μονοπώλιον ἀποκλείει τὰς ποικιλίας καὶ ποιότητας τοῦ εἴδους ἐξαναγκάζον τὸν λαὸν νὰ τρώγῃ, ἐκὼν ἄκων, τὸ κυβερνητικὸν προῖόν. Λησμονοῦσιν ὅτι ἡ ζάκχαρις δὲν εἶνε ἄρτος, καφὲς ἢ καπνὸς, ἀλλ' ἀπλῇ χημικῇ οὐσίᾳ, ἥς μόναι ἀρεταὶ εἶνε ἡ γλυκαντικὴ δύναμις καὶ ἡ εὐθηνία, στοιχεῖα συμφυῆ τῇ ἐμῇ μονοπωλιακῇ ιδέᾳ.

Τῇ ἀληθείᾳ, τὸ μονοπώλιον ἐν μόνον κακὸν ἐνέχει, τὴν ἐλάττωσιν τῶν κερδῶν μερικῶν μεσιτῶν τῆς Τεργέστης.

Οἱ κύριοι οὗτοι πέρουσιν, «εἰς τοσοῦτον ἀναιδεΐας ἐληλύθασιν», ὥστε σχηματίσαντες συνδικᾶτον ἰδιαίτερον κατήλθον διὰ τῶν ὑπογραφῶν των εἰς δημοσιογραφικὸν

ἀγῶνα, ἵνα πείσωσι τὸν ἐλληνικὸν λαὸν ὅτι εἶνε δι' αὐτὸν (καὶ δι' αὐτούς!) προτιμότερον νὰ τρώγῃ τὴν ζάκχαριν πρὸς 1.70 τὴν ὀκᾶν. Αἱ φωναί των θ' ἀντηγήσωσι καὶ πάλιν, εἶμαι βέβαιος, ἐν χορῶ με τοὺς ἀλαλαγμοὺς τῶν λαθρεμπόρων. Εὐτυχῶς ἔχομεν Κυβέρνησιν, δώσασαν δείγματα τοῦ βαθμοῦ τῆς θελήσεώς της.

Καὶ τώρα τὸ ἰδικόν μου ἔργον ἔχει περατωθῇ, τὸ καθῆκον καὶ ἡ δρᾶσις τῆς Κυβερνήσεως ἀρχίζει.

Τῇ παραδίδω τὸ μονοπώλιον καλλιμάρμαρον, ἀπαστράπτειν ἐκ φωτὸς καὶ ἀληθείας. Εἶνε ὁ πατρικὸς οἶκος τοῦ λαοῦ, ἡ κυψέλη τῆς ἀφθονίας καὶ εὐθηνίας. Ποία ποτὲ φορολογικὴ μεταρρύθμισις ἐνέκλεισεν ἐν ἑαυτῇ τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα προσόντα ;

Οὐδεμία νέων φόρων ἐπιβολή, κατάργησις τοῦ λαθρεμπορίου, πρωτοφανῆς εὐθηνία τῆς ζακχάρεως, αὕξησις τῆς λαϊκῆς καταναλώσεως, τόνωσις γενικὴ τοῦ ἐμπορίου, αὕξησις τέλος καὶ αὐτῶν τῶν ἄχρι τοῦδε δημοσίων προσόδων. Ναί, αὕξησις ! Ἴδου ἡ λέξις, ἣτις πρὸ καιροῦ ζητεῖ ἐπιμόνως νὰ ἐξέλθῃ τῶν χειλέων μου, ἀφήσατέ με νὰ τὴν κραυγᾶσω δημοσίᾳ, εἶνε ἡ βαθυτάτη, ἡ ἀφθιτός μου πεποίθησις. Μὲ ζάκχαριν εὐθηνίην θὰ ὑπερβῶμεν ἀλματικῶς τὴν κατανάλωσιν τῆς Σάμου καὶ Κύπρου. Τὰ 15 ἑκατομ. θὰ γίνωσιν 20, τὰ 20 θὰ γειννιάσωσι σὺν τῷ χρόνῳ 30, ἵνα τέλος ἡ ζακχαροφάγος Ἑλλὰς πάντοτε ὑπολειπομένη καὶ ὡς πρὸς τοῦτο τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου καταναλίσκη 10 ὀκάδας ἐτησίως κατ' ἄτομον ἀπέναντι τῶν 30 τοῦ Ἑλβετοῦ καὶ τῶν 40 τοῦ Ἀμερικανοῦ καὶ τοῦ Ἀγγλοῦ !

Τὸ μονοπώλιον ὁσημέραι θὰ ἐξελίσσεται εἰς ζεῖδωρον τροφὸν τοῦ πτωχοῦ καὶ εἰς θείαν πρόνοιαν τοῦ ἐλληνικοῦ

ταμείου. Νέα αὔξησις τῶν εἰσπράξεων καὶ νέος ἐκπесμὸς τῆς ὀκᾶς. Νέος ἐκπесμὸς τῆς ὀκᾶς καὶ νέα αὔξησις καταναλώσεως, νέος ἐπομένως σιτισμὸς τοῦ πτωχοῦ καὶ νέα πάλιν πάχυνσις τοῦ Ταμείου.

Θαυμάσιον σύμπλεγμα ἀλληλενδέτων ἀγαθῶν. "Ηγγικεν ὁ καιρὸς διὰ τὴν Κυβέρνησιν νὰ τὸ κατανοήσῃ καὶ τὸ υἱοθετήσῃ. Δὲν ἐκπληροῦνται τὰ πρὸς τὸν λαὸν καθήκοντα δι' ἐπιδείξεων ἀγόνου ἀτομικῆς ἀρετῆς, διὰ νιψίματος χειρῶν τοῦ Πιλάτου. "Εχομεν ἀνάγκην Κυβερνήτου τολμηροῦ ὑπὸ **ἐπιστημονικῆς** αἰσιοδοξίας ἐμπνεομένου, ὑπουργοῦ ἐγκλείοντος ἐν τῇ καρδίᾳ του ἱερὸν πῦρ, ὄχι μικροψυχίαν σαράφη! Ὑπουργοῦ ζητοῦντος, ὑπουργοῦ **θέλοντος**, ὑπουργοῦ θαρροῦντος, ἔχοντος ὡς ἐφόδιον τὴν ἐπιστήμην καὶ λογικὴν, ὡς λόγιον δὲ τὸ τῷ Βιργιλίου: «*Audentes fortunas juvat*»!

Τόλμησον, τολμητία, τὸ ὑφ' οὐδενὸς ἄχρι τοῦδε ἀποτολμηθέν, ἐν ὀνόματι τοῦ ὀρθοῦ νοῦ, ἐν ὀνόματι τῆς αἰωνίας λογικῆς, ἐν ὀνόματι τῆς ἐπιστήμης νὰ θέσῃς τὸν πόδα ἐπὶ τοῦ λαθρεμπορικοῦ τέρατος καὶ νὰ τὸ φονεύσῃς ἡρέμα, μειδιῶν, ἀπλῶς διὰ τῆς εὐθηνίας.

Κάλεσον τὸν πεινασμένον μας λαὸν εἰς τὴν ἐθνικὴν αὐτὴν πανδαισίαν, ὡς ἀπαρχὴν τῶν πρώτων τῆς ἐπαναστάσεως καλῶν, ὡς ἐλπίδα καὶ οἰωνὸν ἀγαθῶν ἀγαθωτέρων. Ὁ ἀστήρ σου ἄχρι τοῦδε ὑπῆρξεν ἡ ἰσχὺς, μία ὅμως τῶν κυρίων σου ἀρετῶν εἶνε τὸ ἀκοῦειν. Ἐνωτίσθητι, Κυβερνήτα, καὶ τὴν ἰδικὴν μου φωνὴν ὅσον ἄγνωστος, ἄσημος καὶ ἂν ᾗ, ὅσον ταπεινὴ πρὸς τὴν ἀρχὴν καὶ ἂν ἀναβαίνῃ.

Ἐρμηνεύει τὰς ἱκεσίας τοῦ πτωχοῦ, τὰς ἐπιτακτικὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου, βεβαιοῖ δὲ εἰς σὲ τὸν τολμήσοντα ἀφθιτον τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ ἔθνους.

ΤΟ ΜΟΝΟΠΩΛΙΟΝ ΤΗΣ ΖΑΚΧΑΡΕΩΣ

Μελέτη δημοσιευθεῖσα τὸ πρῶτον ἐν τῇ ἑφημερίδι
«Ἐμπρὸς» τῆς 14ης καὶ 15ης Νοεμβρίου 1909.

Ἐγνωρίσαμεν ἡμέρας κοινοβουλευτικῆς μεγαλουργίας. Διὰ πρώτην φοράν ἀπὸ τῆς ιδρύσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου, ἡ Βουλὴ, εἰς ἀεικίνητον νομοθετικὴν μηχανὴν μεταβληθεῖσα, φέρει καθημερινῶς εἰς φῶς νόμους τολμηροῦς, πρὸ τῶν ὁποίων σύννους ἐνίοτε σιγᾷ καὶ ὁ ἀληθέστερος τοῦ μεταρρυθμιστικοῦ τούτου ἔργου θιασώτης.

Εἶνε τῷ ὄντι ἀναγεννήσεως αὐγὴ; Εἶνε ἀπερίσκεπτον ἄλμα εἰς τὰ βάθη;...

Χωρὶς ν' ἀνήκω εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν μεμψιμοίρων δειλῶν ὁμολογῶ ὅτι ἀμικτότερον θὰ ἔτρεφον πρὸς τοὺς σκαπανεῖς τούτους ὑπουργοῦς, θαυμασμόν, ἂν, παρὰ τῷ τιτανίῳ νομοθετικῷ των ἔργῳ διέκρινον καὶ κῆδός τι σοβαρὸν πρὸς ριζικὴν τῶν ἤδη ὑπαρχόντων ἐθνικῶν πόρων ἐξυγίανσιν.

Τὰ ἀπηνῆ καὶ μικροπρεπῆ ψαλιδίσματα ἦσαν ἀπολύτως ἀναγκαῖα; Τὰ ψυχία ταῦτα τῶν οἰκονομιῶν ἀνήκουσι τῷ ὄντι εἰς πολιτικὸν μεγαλουργὸν καὶ καινοτόμον;

Οὐδεὶς ἄγνοεῖ ὅτι οἱ ἑλληνικοὶ φόροι μόλις ἀποδίδουσι τὰ 2)3 τῆς πραγματικῆς των δυνάμεως. Οἱ τελωνιακοὶ ιδίως δασμοὶ περιῆλθον εἰς τὸ ἔλεος καὶ τὴν διάκρισιν τῶν ἐκθρασυνθέντων λαθρεμπόρων.

Καὶ ἐν τούτοις ἐκ τῶν ἀφανῶν τούτων ὁπῶν ἐκρέει πλοῦτος ἱερός, ὀδυνηρὰ τοῦ πτωχοῦ εἰσφορὰ εἰς τὸ ταμεῖον τῆς Πατρίδος.

Ὁ λαθρέμπορος εἶνε σήμερον ὁ χεῖριστος λυμεὼν τοῦ

Ἑλληνικοῦ Βασιλείου. Εἶνε ἐκεῖνος, ὅστις ἐν τῷ σκότει κατα-
 γελᾷ καὶ χλευάζει τοὺς δημοσίους ὑπολογισμοὺς καὶ εἰς-
 πράξεις. Εἶνε ἐκεῖνος, ὅστις ἐνθρονίζει τὴν ἀόρατον ἀναρ-
 χίαν καὶ παραλύει πρὸς ὄφελος τινῶν τὴν λειτουργίαν τῶν
 νόμων. Καθιστᾷ τὴν φορολογίαν ἐπαχθῇ ὡς κωλύων, λόγῳ
 τῶν ἀσθενῶν ἀποδόσεων, πᾶσαν μείωσιν τῶν εἰσαγωγικῶν
 τελῶν. Καθιστᾷ τὴν φορολογίαν μισητὴν ὡς μὴ ἀποτινομέ-
 νην ἐξ ἴσου ὑπὸ πάντων. Εἶνε, ἐν ἐνὶ λόγῳ, ὁ ἐχθρὸς ἐναν-
 τίον τοῦ ὁποίου ἡ οἰκονομικὴ Ἑλλὰς ἔχει ν' ἀντιτάξῃ ἀγῶνα
 ὑπάρξεως. Ἐκεῖνος ἢ αὐτὴ! Ἴδου καθαρῶς εἰς ποῖον ση-
 μεῖον περιῆλθε σήμερον τὸ ζήτημα.

Κυβέρνησις ἐρχομένη μὲ τὸ ἐθνοσωτήριον πρόγραμμα
 ἀπηνούς κατὰ τῶν λαθρεμπόρων σταυροφορίας θὰ παρεῖχε
 πολυτιμοτάτην εἰς τὴν χώραν ἐκδούλευσιν, τὸ δ' ἔργον της
 ἀσφαλῶς θ' ἀνεγράφετο χρυσοῖς γράμμασιν εἰς τὰς δέλτους
 τῆς πενιχρᾶς μας ἱστορίας.

Δὲν πρόκειται βεβαίως περὶ νέου διορισμοῦ περιττῶν τε-
 λωνοφυλάκων οὔτε περὶ νέας ἐγκυκλίου αὐστηρᾶς ὅλως
 ἐφήμερον ἐχούσης χαρακτῆρα. Πρόκειται περὶ ἐξευρέσεως
 βάσεων περὶ δημιουργίας φραγμῶν, καθιστώντων **ἀδύνα-
 τον** τὸ λαθρεμπόριον.

“Οὐ τοῦτο εἶνε δυνατὸν οὐδαμῶς ὀφείλομεν ν' ἀμφιβάλ-
 λωμεν. Μόνον ἢ ἐκπόνησις τῶν πρὸς τοῦτο καταλλήλων μέ-
 σων ἀπαιτεῖ ἰδιαιτέραν σπουδὴν καὶ αὐτὸ ἀνέμενέ τις ἀπὸ
 καινοτόμους ὑπουργοὺς ἀντὶ τῶν περικοπῶν ἐπὶ χάρτου καὶ
 κονδυλοφόρων.

Εἰδικῶς σήμερον, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ζάκχαριν, τὸ πολύ-
 τιμον τοῦτο τῆς πρώτης ἀνάγκης εἶδος, ἔρχομαι νὰ ἐκφέρω
 γνώμην ταπεινὴν καὶ νὰ ὑποδείξω φάρμακον μέλλον νὰ θε-
 ραπεύσῃ συγχρόνως δύο κακά, τὴν «ἀκρίβειαν» τοῦ προῖ-

όντος τούτου ἀφ' ἑνὸς καὶ τὴν φρικώδη λαθραίαν εἰσαγωγὴν του ἀφ' ἑτέρου.

Ἡ παλαιὰ πρόληψις ὅτι ἡ ζάκχαρις εἶνε βλαβερά καὶ μᾶλλον ἔδεσμα πολυτελείας πρὸ καιροῦ ἐξέλιπε παρὰ τοῖς πεπολιτισμένοις λαοῖς. Αἱ ἐκτάκτως εὐπεπτοι ἀμυλώδεις οὐσίαι, ἐξ ὧν συνίσταται, τῇ προσδίδουσι θρεπτικὴν δύναμιν μεγίστην, ἡ δὲ τονωτικὴ ἐπὶ τῶν μυῶν ιδιότης της πανθολογεῖται. Ἐν τοῖς εὐρωπαϊκοῖς στρατοῖς χρησιμεύει ὡς ἐφόδιον τῶν ἀνδρῶν διὰ τὰς μακρὰς πορείας.

Ἡ κατανάλωσις της αὐξάνει κατ' ἔτος καταπληκτικῶς, σοφὸς δέ τις, οὕτινος λησμονῶ τ' ὄνομα, ἐκήρυξεν ἐν στιγμιαία ὑπερβολῇ ὅτι ὁ πολιτισμὸς ἑνὸς λαοῦ ἀναφαίνεται ἐν τῷ ποσῷ τῆς ὑπ' αὐτοῦ καταναλισκομένης ζακχάρεως. Ἡ Ἑλλάς, ὑπὸ τὸ βάρος ἀπηνοῦς φορολογίας, ἀκολουθεῖ χωλαίνουσα τὴν πρὸς τὰ ἄνω ταύτην πορείαν, μικρὰν ὅμως ἀνακούφισιν ἀναμένει, ἵνα βαδίσῃ ἐκ παραλλήλου μετὰ τῶν λοιπῶν πεπολιτισμένων λαῶν.

Ἰδοὺ εἰς πίναξ ἐμφαίνων τὴν κατ' ἄτομον ἐτησίαν κατανάλωσιν παρὰ τοῖς διαφόροις λαοῖς κατὰ τὴν τελευταίαν περίοδον.

	1870-74	1885-89	1893-94	1903-04
Ἀγγλία	22.6	32.6	37.4	46.4 κοιλά
Δανία	12.0	16.2	20.0	29.3 »
Ἑλβετία	6.7	16.2	15.1	20.7 »
Σουηδία(Νορβηγία)	6.1	9.4	11.0	20.3 »
Γαλλία	7.8	10.7	15.2	20.1 »
Γερμανία	6.7	7.8	11.3	19.5 »
Ὀλλανδία	8.6	9.8	12.5	17.2 »
Βέλγιον	8.3	4.2	11.4	15.5 »
Αὐστρία	—	—	8.8	10.6 »

Οὕτω ἐν διαστήματι 30 περίπου ἐτῶν ἡ κατανάλωσις,

κανν ικωτάτην ἀκολουθοῦσα ἄνοδον, ἄλλοῦ μὲν ὑπερ-
 εδιπλασιάσθη, ἄλλοῦ δὲ καὶ ἐτριπλασιάσθη κατ' ἄτομον. Καὶ
 παρ' ἡμῖν, ὧφειλε, τοιοῦτόν τι νὰ παρατηρηθῇ. Ρίπτοντες ἐν
 τούτοις προσεκτικὸν βλέμμα εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ κ. Γούναρη
 ιδρυθὲν πολύτιμον δελτίον τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομι-
 κῶν, παρατηροῦμεν ὅτι ἐνῶ ἐν συνόλῳ ἡ κατανάλωσις ηὔ-
 ξησε κατὰ τι (ἂν καὶ οὐδαμῶς ἐν ἀναλογία μὲ τὴν αὕξησιν
 τοῦ πληθυσμοῦ), ἐν τῷ μέσῳ παρεμπίπτουσιν ἀπίστευτα ἄλ-
 ματα καὶ μεταπτώσεις, φαινόμενα, ἃτινα μόνον τὸ λαθρεμ-
 πόριον δύναται νὰ ἐξηγήσῃ.

Ἴδου ἐν πρώτοις τὸ ἔτος **1864** μὲ εἰσαγωγὴν σακχά-
 ρεως **1,886,042** ὀκάδων, τὸ δὲ ἀμέσως ἐπόμενον **1865**
 μὲ εἰσαγωγὴν **3,635,623** ὀκάδων, ἥτοι ἀνωτέραν κατὰ
 τὸ διπλοῦν.

Συμπέρασμα: τὸ λαθρεμπόριον τοῦ 1864 οὐδὲν ἐσε-
 βάσθη.

Ἴδου τὰ ἔτη 1866—1877, καθ' ἃ ἡ κατανάλωσις εἶνε
 ἐναλλάξ ὅτε μὲν **τριῶν**, ὅτε δὲ **δύο** ἑκατομμυρίων, συμφώ-
 νως μὲ τὸ μέγεθος τοῦ ἐκάστοτε λαθρεμπορίου.

Πρέπει νὰ φθάσωμεν εἰς τὸ **1881**, ὅποτε καὶ ἡ εἰσα-
 γωγὴ λαμβάνει ἐδραιότερον χαρακτῆρα, ἵνα εὕρωμεν κανο-
 νικώτερα συμπτώματα

Ἔτος	1881	εἰσαγωγὴ	ὀκ.	4,338,421
»	1882	»	»	5,207,692
»	1883	»	»	5,767,222
»	1884	»	»	6,757,904

ἥτοι ἐν διαστήματι 4 ἐτῶν, κατόπιν ἀμεταπτώτου κανονικῆς
 προόδου, αὕξεις εἰσαγωγῆς κατὰ $2\frac{1}{2}$ περίπου ἑκατομ-
 μύρια.

Τοιαύτην συστηματικὴν πρὸς τὰ ἄνω πορείαν ἔδει νὰ

δεικνύωσι καὶ τὰ ἐπόμενα ἔτη συμφώνως μὲ τοὺς ἀδιαφεύ-
στους τῆς στατιστικῆς νόμους.

Δυστυχῶς ὁ λαθρέμπορος ἐλλοχεύει καὶ δὲν ἀφήνει νὰ
συμπληρωθῇ οὔτε ὁ κλασσικὸς τῶν 7 παχειῶν ἀγελάδων
ἀριθμὸς. Χωρὶς καὶν οὔτε ν' ἀναμείνῃ τὴν ἀνεμοζάλην τοῦ
1886, καθ' ἣν τὰ κατορθώματά του θ' ἀπεσβέννυντο ἐν τῇ
γενικῇ ἐκ τοῦ πολέμου ἀποσυνθέσει, ἐννοεῖ ἀπὸ τοῦ 1886
νὰ δώσῃ σημεῖα ζωῆς. Οὕτω ἔχομεν εἰσαγωγὴν ζακχάρεως
κατὰ τὸ 1885 ὀκάδας 5.022.732, ἥτοι **λάθρα** εἰσαχθὲν
ἐμπόρευμα κατὰ 1.735.172 ὀκ. πλειότερον τοῦ παρελθόν-
τος ἔτους. Εἰρωνικῶς πως τὸ 1886 (ἔτος ἐπιστρατείας) ἀνα-
γράφει εἰσαγωγὴν **5.536,388** ὀκ. τοῦτέστι κατὰ ἡμῖς
ἐκατομμύριον ὑπερτέραν τῆς προηγουμένης.

Ἴσως διότι μέγα μέρος τῶν λαθρεμπόρων διετέλει ὑπὸ
τὴν σημαίαν ἐπὶ τῶν συνόρων. Ἡ εἰς τὸν πόλεμον ὁμως
ὀφειλομένη ἐκεχειρία αὕτη τῶν λαθρεμπόρων μας δὲν ἔμελλε
νὰ ἐπιζήσῃ τῆς αἰτίας της. Ἀπὸ τοῦ 1887 καὶ ἐντεῦθεν ἡ
εἰσαγωγὴ τῆς ζακχάρεως βαίνει κατὰ κρημνῶν εἰς τρόπον
ὥστε ἡ ὑπὸ τόσον παρηγόρους οἰωνοὺς ἀρξαμένη δεκαετία
1881—1891 μετὰ τὴν κανονικὴν τῶν πρώτων ἐτῶν, ὡς εἴ-
δομεν, αὕξησιν περατοῦται οἰκτρῶς μὲ εἰσαγωγὴν κατὰ τὸ
1891 ὀκ. **4,749,608**, ἥτοι ὁμοίαν σχεδὸν μὲ τὴν τοῦ
1881!!

Θέλετε τρανότεραν ἀπόδειξιν τῆς ἰσχύος τοῦ λαθρεμπό-
ρου; Τὸ κακὸν ἐν τούτοις ἐξακολουθεῖ δεινούμενον. Ἀπὸ
τοῦ 1893 ἀρχίζει μελανωτάτη σελὶς διὰ τὰ Ἑλληνικὰ τελω-
νεῖα. Τὰ 7 περίπου ἐκατομμύρια τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ 1884
ὥχοντο ἀπιόντα ἀνεπισιρεπτί. Ἀντὶ τούτων ἔχομεν :

Ἔτος	1893	εἰσαγωγὴ	ὀκ.	4,482,162
»	1894	»	»	4,702,743
»	1895	»	»	4,465,973

Ετος 1896	είσαγωγή	ὁκ.	4,749,717
» 1897	»	»	4,736,040

Τὸ 1898, τὸ μετὰ τὸν πόλεμον ἔτος, σημειοῖ εἰσαγωγὴν ὁκ. **5,583,505**, ἥτοι αὐξησιν σοβαράν, πρᾶγμα, ὅπερ καταφανῶς δεικνύει ὅτι ἀποκλειστικὴ τῶν διακυμάνσεων τούτων αἰτία εἶνε τὸ λαθρεμπόριον, οὐδαμῶς δὲ ἄλλοι κοινωνικοὶ ἢ νομισματικοὶ λόγοι.

Μικρὰ ἀναλαμπὴ παρατηρεῖται κατὰ τὸ 1901 μὲ εἰσαγωγὴν ὁκ. **7,022,100**, δυστυχῶς ὅμως βραχυτάτη, καθ' ὅσον βαθμιαίως μεταπίπτομεν πάλιν εἰς τὰ **6,320,453** ὁκ. εἰσαγωγὴν τοῦ 1908, τὴν τελευταίαν, ἣν ἔχω πρὸ ὀφθαλμῶν μου.

Δὲν θέλω εὐγλωττότερον συμπέρασμα κατόπιν τῶν ξηρῶν τούτων ἀριθμῶν ἢ τὴν ἀπλὴν παράθεσιν τῶν ἐτῶν 1884 εἰσαγωγῆς **6,757,904** ὁκ. καὶ 1908 εἰσαγωγῆς **6,320,453** ὁκ.

Οὕτω μετὰ 24 ὁλοκλήρων ἐτῶν ἐκπολιτιστικὸν ἐθνικὸν βίον, καθ' ὃν ὁ πληθυσμὸς μας ηὐξήθη ὑπὲρ τὸ 1)4, καθ' ὃν τὸ πνεῦμα τῆς εὐζωίας ἔκαμε καὶ παρ' ἡμῖν τεραστίας προόδους, καθ' ὃν ὁ παλαιὸς καὶ ὁ νέος κόσμος ἐδιπλασίασε καὶ ἐτριπλασίασε τὴν **κατ' ἄτομον** κατανάλωσιν τῆς ζακχάρως, ἢ ἐπίσημος Ἑλλὰς τοῦ 1908, μετὰ μικρὰς ἀναλαμπάς, ὑποδεικνυούσας μόνον τὴν ἀληθῆ καταναλωτικὴν μας δύναμιν, εἰσάγει ποσὸν μικρότερον τοῦ **1884** !

Χρειαζέται σαφεστέρα εἰκὼν τῆς οἰκτρᾶς ἑλωνιακῆς μας καταστάσεως ; Δὲν διαβλέπετε ἐν τοῖς ὀλίγοις τούτοις ἀριθμοῖς τὸν Μινώταυρον λαθρέμπορον, ἀπαιτοῦντα ἐτησίως τὸν φόρον τοῦ αἵματος, τὸν φόρον, ὃν ἡ Ἑλλὰς τῆς ἐνδείας, τῆς κακουχίας, τῆς ἀπογυμνώσεως ἐκ τοῦ στεργήματός της ἀποτίνει ;

Δὲν ὑπάρχει ἐν τῇ ἀξιοδακρύτῳ ταύτῃ χώρᾳ τολμητίας,

ὅστις νὰ ἐξοντώσῃ διὰ πάντα τὸ βδελυρὸν τοῦτο τέρας ;
 Τὸ μέγα γέρας διὰ τὸν νέον τοῦτον Θεσέα !
 Ὁ ἐθνικὸς εὐεργέτης ἃς ἐξέλθῃ !

.

Οὐδείς ; Οὐδείς ;

Θὰ ἡδυνάμην νὰ σταματήσω ἐνταῦθα καὶ χωρὶς νὰ ἐνδιατρίβω πλειότερον ἐπὶ τῶν οἰκτρῶν διαστάσεων τοῦ ἐν ταῖς ἐλληνικαῖς ἀκταῖς ἐξασκουμένου λαθρεμπορίου νὰ προβῶ εἰς τὴν ἔκθεσιν τοῦ μέτρου, ὅπερ θεωρῶ κατάλληλον πρὸς ριζικὴν τοῦ κακοῦ καταπολέμῃσιν.

Ἄς μοὶ ἐπιτραπῶσιν ἐν τούτοις ἀκόμῃ ὀλίγοι ἀριθμοί, καὶ μὲ τὴν δᾶδα τῆς στατιστικῆς ἃς διεισδύσωμεν εἰς τὰ μυχιαίτατα τῶν λαθρεμπορῶν μας κρησφύγετα. Ἔχω πρὸ ὀφθαλμῶν, χάρις εἰς τὴν φιλικὴν φροντίδα τοῦ βουλευτοῦ κ. *I. Μανέτα*, τὸν κατὰ τελωνεῖα πίνακα τῆς εἰσαγωγῆς ζακχάρεως ἐν ἔτει 1907, ἐξ οὗ πολλὰ δύναται τις νὰ μάθῃ. Διήρεσα πρὸς τοῦτο τὴν Ἑλλάδα εἰς ὡς οἶόν τε συγκεκριμένας τελωνιακὰς ζώνας καὶ προσεπάθῃσα ν' ἀνεύρω τί ἕκαστον διαμέρισμα εἰσάγει.

Ἴδον ἐν πρώτοις ὁλόκληρος ὁ ἀριθμὸς τῆς παλαιᾶς Ἑλλάδος (Ἀττικοβοιωτία, Φθιωτιδοφωκίς, Αἰτωλοακαρνανία), ἐξυπηρετούμενος ἐπισήμως ὑπὸ τῶν τελωνείων Πειραιῶς, Λαυρείου, Γαλαξειδίου, Μεσολογγίου, Ἀστακοῦ καὶ Στυλίδος. Τὸ σύνολον τοῦ διὰ τῶν διαφορῶν τούτων τελωνείων διελθόντος ποσοῦ ἀνέρχεται κατὰ τὸ ρηθὲν ἔτος 1909 εἰς ὀκ. **3,785,032**, αἵτινες ἐπὶ πληθυσμοῦ 770,234 κατοίκων μᾶς δίδουσι **4** ὀκ. **366 δράμια** ἐτησίαν κατ' ἄτομον κατανάλωσιν.

Εἶνε τὸ μέρος τῆς Ἑλλάδος τῷ λόγῳ τῆς γεωγραφικῆς του κατασκευῆς καὶ τῆς μεγάλῃς τοῦ λιμένος Πειραιῶς ση-

μασίας (αὐτοῦ καὶ μόνον εἰσαγαγόντος 3,530,585 ὀκ.) τὸ ἦιτον ὑπὸ τῶν λαθρεμπόρων λυμαινόμενον.

Ἴδου αἱ Κυκλάδες μὲ τὰ τελωνεῖα Ἄνδρου, Τήνου, Νάξου, Θήρας καὶ Σύρου.

Εἰσαγωγή ὀλική ὀκ. 349,311

ἦτοι ἐπὶ πληθυσμοῦ 130,378 κα-

τοίκων κατανάλωσις κατ' ἄτομον ὀκ. 2 καὶ 272 δράμ.

Ἴδου ὁλόκληρος ἡ Πελοπόννησος περιφρουρουμένη ὑπὸ τῶν τελωνείων Κορίνθου, Αἰγίου, Πατρῶν, Κατακώλου, Πύργου, Καλαμῶν, Γυθείου (Κυθήρων), Ναυπλίου (Ἰδρας καὶ Σπετσῶν).

Εἰσαγωγή ὀλική ὀκ. 1,331,332

ἦτοι ἐπὶ πληθυσμοῦ 937,366 κα-

τοίκων κατανάλωσις κατ' ἄτομον ὀκ. 1 καὶ 168 δράμ.

Ἴδου ἡ Θεσσαλία μετὰ τῆς Ἀρτης τροφοδοτουμένη ὑπὸ τῶν τελωνείων Βόλου, Λαρίσης καὶ Ἀρτης.

Εἰσαγωγή ὀλική ὀκ. 542,438

ἦτοι ἐπὶ πληθυσμοῦ 442,577 κα-

τοίκων κατανάλωσις κατ' ἄτομον ὀκ. 1 καὶ 114 δράμ.

Ἴδου ἡ Ἐπὶάνησος μὲ τὰ τελωνεῖα Κερκύρας, Παξῶν, Κεφαλληνίας, Ληξουρίου, Ζακύνθου, Λευκάδος καὶ Ἰθάκης.

Εἰσαγωγή ὀλική ὀκ. 296,421

ἦτοι ἐπὶ πληθυσμοῦ 254,494 κα-

τοίκων κατανάλωσις κατ' ἄτομον ὀκ. 1 καὶ 56 δράμ.

Ἴδου τέλος ἡ Εὐβοία μὲ τὰ τελωνεῖα Χαλκίδος, Σκοπέλου καὶ Κύμης.

Εἰσαγωγή ὀλική ὀκ. 82,018

ἦτοι ἐπὶ πληθυσμοῦ 116,903 κα-

τοίκων κατανάλωσις κατ' ἄτομον ὀκ. 0,280 δράμ.

Ἐν ἄλλοις λόγοις ἐν τῇ μικρᾷ, τῇ ὑπὸ ὁμογενεστάτου πληθυσμοῦ κατοικουμένη Ἑλλάδι, ἐν ἣ αἱ μεταξὺ βορείων

καὶ νοτίων διαφοραὶ ἥκιστα παρατηροῦνται, ἐν τῷ εὐτυχεῖ τούτῳ τόπῳ τῆς τελείας ἡθῶν καὶ ἐνθίμων συγχωνεύσεως, βλέπομεν τὴν κατ' ἄτομον ἐτησίαν κατανάλωσιν ζακχάρεως ἐν ἑξ διαφοροῖς μεγάλοις διαμερίσμασιν οὕσαν

4 ὀκ. 366 δρ., 2 ὀκ. 272 δρ., 1 ὀκ. 168 δρ., 1 ὀκ. 56 δρ. καὶ τέλος 0 ὀκ. 240 δράμια!

Πῶς νὰ ἐξηγήσῃ τις τὰ τερατώδη ταῦτα χάσματα ἄνευ καὶ πάλιν τῆς ἐπεμβάσεως τοῦ λαθρεμπορίου ;” Ἀς ἐφαρμόσωμεν τώρα, χάριν περιεργείας τὴν αὐτὴν στατιστικὴν εἰς μερικὰ μεμονωμένα μέρη, περὶ ὧν ἐν τοῖς λαθρεμπορικοῖς κύκλοις ἀρκετὴ μνηεὶα γίνεται. Ἐνῷ οὕτω βλέπομεν τὴν Κεφαλληνίαν καταναλίσκουσαν κατ' ἄτομον **2 ὀκ. 39 δρ.** τὴν δὲ Ζάκυνθον **1 ὀκ. 54 δρ.**, μετ' ἐκπλήξεως παρατηροῦμεν ὅτι τὸ εἰς τὴν πεπολιτισμένην, τὴν βρίθουσαν ἐπισκεπτῶν Κέρκυραν εἰσαχθὲν τῷ 1907 ποσὸν (56,412 ὀκ.) ἀντιστοιχεῖ ἐπὶ πληθυσμοῦ **99,571 κατ.** μὲ κατ' ἄτομον κατανάλωσιν **0 ὀκάδ. 227 δραμίων!**

Προσβολὴ θὰ ἦτο διὰ τοὺς Κερκυραίους, εἰὰν εἶχετο ἀληθείας παρομοία λιτότης.

Ἴδου ἀκόμη ἡ Τήνος μὲ ἐτησίαν κατ' ἄτομον κατανάλωσιν **1 ὀκ. 43 δρ.**, ἡ Ἀνδρος μὲ ὀκᾶν **μίαν** καὶ ἡ Νάξος μὲ.....**0 ὀκ. 43 δράμια!**

Ἴδου ὅμως, καὶ ὅπως περάνωμεν, ἡ ἀθάνατος Ἀρτα, τὸ γνωστὸν αὐτὸ μέρος τῆς Ἑλλάδος, ὅπου ἡ τιμὴ τῆς ἀγοραίας ζακχάρεως ὑπέστη πρὸ ἐνὸς ἔτους ὑψωμόν, λόγῳ τοῦ ἐν Τουρκίᾳ ἀποκλεισμοῦ τῶν Αὐστριακῶν ἐμπορευμάτων καὶ τῆς ὥς ἐκ τούτου προκυψάσης ἐκεῖ σπάνεως ζακχάρεως, ἰδοὺ, λέγω, ὁ νομοταγὴς οὗτος τόπος, ὅστις ἐπὶ πληθυσμοῦ 41,280 κατοίκων εἰσήγαγε κατὰ τὸ 1907 τὸ γενναῖον ποσὸν τῶν **781 ὀκάδων** ζακχάρεως, ἦτοι **7 1)2 δράμια** κατ' ἄτομον!

Καιρὸς νὰ συμπεράνωμεν.

Εἶδομεν τὴν καταπληκτικὴν παρὰ τοῖς διαφόροις λαοῖς αὐξήσιν καταναλώσεως, τὴν Ἀγγλίαν καταναλίσκουσαν ἑτη-
τησίως κατ' ἄτομον **46.4 κοιλὰ**, τὴν Δανίαν **29.3**, τὴν
Ἑλβετίαν **20.7**, τὴν Γερμανίαν **19.5**, τὴν Γαλλίαν **20.1**
κτλ. Τὴν δὲ Ἑλλάδα μὲ στάσιμον, ἣ μᾶλλον ὀπισθοδρομι-
κὴν εἰσαγωγὴν, μὴ ἐξικνουμένην κατὰ τοὺς ἐπισήμους πί-
νακας ὑπεράνω τοῦ ποσοῦ τῶν **2 ὀκ. 168 δρ.** (ἥτοι **3**
κοιλῶν 98 γραμμαρίων).

Ἐν τῇ ἐλαχίστῃ δὲ ταύτῃ τῆς ἐπισήμου εἰσαγωγῆς πο-
σότητι παρατηρεῖται τοιαύτη ἄνισος ἀνὰ τὰ διάφορα μέρη
τοῦ Βασιλείου κατανομή, ὥστε πᾶσα στατιστικὴ θεωρία
ναυαγεῖ ἄνευ τοῦ τοῖς πᾶσι γνωστοῦ λαθρεμπορίου μας.

Εἶδομεν ἰδίως τὰς νήσους λόγῳ τῆς γεωγραφικῆς των
κατασκευῆς ἀποκλειστικὰ τῶν λαθρεμπορίων τιμάρια. Εἶ-
δομεν τὰ παρὰ τὴν ὁμορον ἐπικράτειαν μέρη τρεφόμενα
ἀποκλειστικῶς μὲ λαθραίαν Τουρκικὴν ζάκχαριν.

Ποῖον λοιπὸν νὰ εἶνε τὸ ποσὸν τὸ λάθρᾳ εἰσαγόμενον ;

Ἀκραδάντως φρονῶ **πολὺ πλέον τοῦ ἡμίσεος**.

Καὶ τῷ ὄντι διατὶ ὁ Ἕλλην τῶν αἰωνίων καφέδων, τοῦ
σαλεπίου, τοῦ χαλβᾶ, τῶν λουκουμίων, τῶν λοιπῶν γλυκι-
σμάτων, τῶν γαμηλίων κουφέτων πρέπει νὰ καταναλίσκη
κατὰ **15 φορὰς** ὀλιγωτέραν ζάκχαριν τοῦ Ἀγγλου, κατὰ
10 τοῦ Δανοῦ, κατὰ **7** τοῦ Ἑλβετοῦ κλπ ;

Εἶνε τολμηρόν, εἶνε παράλογον ὑπὸ τὴν παρήγορον τῶν
ἄνω ἀριθμῶν λάμπειν ν' ἀπονείμωμεν εἰς τὸν σημερινὸν
Ἕλληνα οὐχὶ τὰ **46** κοιλὰ τοῦ Ἀγγλου, οὐχὶ τὰ **29** τοῦ
Δανοῦ, οὐχὶ τὰ **20** τοῦ Γάλλου, ἀλλὰ **ἕξ** κοιλὰ καὶ μόνον,
ἥτοι **4 ὀκ. 275** δράμια ἑτησίως κατ' ἄτομον ;

Οἱ ἐκ τοῦ πλησίον ἐπισκοπήσαντες τὸν ἐν Εὐρώπῃ οἰ-

κιακὸν βίον θὰ ὁμολογήσωσιν ὅτι εὕρισκομαι κάτω τῆς ἀληθείας.

Καὶ τότε τὰ 6 καὶ μόνα ταῦτα κοιλά, ἥτοι $2^1|_2$ **τετραγωνίδια καθημερινῆς καταναλώσεως**, ἐπὶ τοῦ πληθυσμοῦ τῆς τελευταίας ἀπογραφῆς (2,631,952 κατοίκων) πολλαπλασιαζόμενα μᾶς δίδουσι τὸ ποσὸν τῶν 15,791,712 κοιλῶν.

Ἰλιγγιᾷ ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου ἐνώπιον τοιούτων ἀριθμῶν. Φρίττει ἀναλογιζόμενος ὅτι **μόνον ἐκ τοῦ λαθρεμπορίου τῆς ζακχάρεως** τὸ δημόσιον ζημιοῦται κατ' ἔτος **8 τοῦλάχιστον** ἑκατομμύρια δραχμῶν, δὲν τολμᾷ δὲ νὰ ὑπολογίσῃ τὸ ποσὸν τῶν λοιπῶν εἰσαγωγικῶν τελῶν (Δημητριακῶν, Ὁρύζης, Καφέ, Ἀλιπάστων κλπ.), ὅπερ ἐκφεῦγον τοῦ ἱεροῦ του προορισμοῦ περιέρχεται εἰς τὰς χεῖρας μερικῶν λαθρεμπόρων.

Ἵπουργοὶ ἐπωράζοντες νωχελῶς πίνους Δαναΐδων ἔχετε ἀνάγκην φόρων νέων πρὸς κάλυψιν τῶν ἐλλειμμάτων σας ;

Δὲν βλέπετε τὸν Πακτωλὸν αὐτὸν τοῦ ἐλληνικοῦ δασμολογίου χυνόμενον ἀφειδῶς εἰς τὴν θάλασσαν ;

Δὲν σᾶς συγκινεῖ ἡ ἀνήκουστος αὕτη σπατάλη τοῦ ἱερωτέρου τῶν πτωχῶν μας στερήματος ;

Τὸ ἔργον τοῦ μέλλοντος ἐθνοσωτήρος εἶνε πλέον φανερόν :

« Πόλεμος εἰς τὸν λαθρέμπορον ! »

Καὶ περὶ τοῦ τρόπου, δι' οὗ φρονοῦμεν ὅτι τοιοῦτος πόλεμος δύναται τελεσφόρως νὰ διεξαχθῇ, καιρὸς πλέον νὰ ὁμιλήσωμεν.

Οὐδεὶς σοβαρὸς νοῦς, γνωρίζων τὰ ἐν Ἑλλάδι, δύναται οὔτε καὶν πρὸς στιγμὴν νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἡ καταπολέμησις

τοῦ λαθρεμπορίου θὰ ἐπέλθῃ ἀπλῶς ἐκ τῆς ἐνισχύσεως τῆς τελωνοφυλακῆς.

Τὰ αἷτια εἶνε τρία :

α') Ἡ γεωγραφικὴ κατασκευὴ τῆς χώρας, αἱ τῷ λαθρεμπόρῳ φιλόξενοι ἀκταίμας, ἃς οὔτε μὲ τὰς 200,000 στρατιωτῶν τοῦ κ. Λαπαθιώτη δυνάμεθα νὰ περιφρουρήσωμεν.

β') Αἱ πειρατικαὶ τοῦ «Ρωμηοῦ» τάσεις καὶ ἡ ἥκιστα ἐκφοβιστικὴ τῶν ποινικῶν μας διατάξεων λειτουργία.

γ') Τὰ ὑπερβολικὰ εἰσαγωγικὰ τέλη, καθιστῶντα τὸ λαθρεμπόριον ἀντάξιον παντὸς κινδύνου ἀφ' ἑνὸς καὶ ἱκανὸν πάσης ἐξαγορᾶς συνειδήσεως ἀφ' ἑτέρου.

Οὔτε τὸ πρῶτον οὔτε τὸ δεύτερον δύνανται διὰ νομοθετήματος νὰ καταργηθῶσι, δυστυχῶς ὅμως οὔτε τὸ τρίτον, ἡ ἐλάττωσις τῶν εἰσαγωγικῶν τελῶν, δύναται ἄνευ κινδύνου διὰ τὰς δημοσίας εἰσπράξεις σοβαρῶς νὰ συζητηθῇ. Καθόσον μόνον διὰ σημαντικοῦ ὑποβιβασμοῦ, κατὰ τὰ ²/₃ τοῦλάχιστον, δύναται τις νὰ ἐλπίσῃ τὴν πρὸς ἄλλο ἐπικερδέστερον ἐπάγγελμα τῶν λαθρεμπόρων μας τροπῇ.

Ἐξ ἄλλου οἵασδήποτε σοβαρᾶς ἐπαγρυπνήσεως μέτρα καὶ ἂν ληφθῶσιν, οἵαδῇποτε καὶ ἂν ᾗ ἡ σπασμωδικὴ δρᾶσις τῆς σήμερον ἢ τῆς αὔριον Κυβερνήσεως, πάντως θὰ πρόκειται περὶ προσωρινῆς βελτιώσεως, δυναμένης κατὰ τὰς περιστάσεις νὰ τραπῇ καὶ αὐθις ἐπὶ τὰ χεῖρω.

Ἡ μεταρρύθμισις θὰ εἶνε τότε μόνον ἐθνοφελής, ὅταν τὸ λαθρεμπόριον καταστῇ ριζικῶς καὶ ἀπολύτως ἀδύνατον. Τοῦτο δὲ θέλει συμβῇ, ὅταν ὁ λαθρέμπορος ἀδυνατῇ πλέον νὰ ἐκποιήσῃ, ὅπως πρὶν, τὸ προϊόν του, ἐν ἄλλοις λόγοις, ὅταν εἰσάξωμεν καὶ διὰ τὴν ζάκχαριν ὅλως ἰδιαίτερον μονοπώλιον.

Μονοπώλιον! Ἰδοὺ λέξις ἐγκλείουσα ἐν ἑαυτῇ ὅλα τὰ ἐπιπόλαια ἀναθέματα μερικῶν παλαιῶν κοινωνιολόγων. Εἶνε

τυραννία, εἶνε ἡ κατάργησις τοῦ εὐγενοῦς συναγωνισμοῦ, εἶνε ὁ στραγγαλισμὸς τοῦ ἐμπορίου.

Θὰ ἡδυνάμην ν' ἀπαντήσω εὐθύς: Εἶνε ἡ ἐλευθερία, εἶνε ἡ λειτουργία τῶν νόμων, εἶνε ἡ πρόοδος. Εἶνε ἡ εὐθηνία καὶ ἡ βελτίωσις τοῦ ποιοῦ, εἶνε ἡ κατάργησις τῆς κλοπῆς καὶ τοῦ ψεύδους!

Ἄλλ' ἄς ἐκθέσωμεν πρῶτον τὰ τῆς λειτουργίας αὐτοῦ καὶ ἄς ἀφήσωμεν τὸν ἀναγνώστην νὰ συμπεράνη.

Ἡ Κυβέρνησις ἀναλαμβάνει τὴν ἀποκλειστικὴν εἰσαγωγὴν καὶ πώλησιν σακχάρεως.

Ἀπαγορεύει ἐπὶ αὐστηροτάτῃ ἐπιψηφισθησομένη ποινῇ διὰ τε τὸν ἀγοραστήν καὶ τὸν πωλητὴν τὴν πώλησιν παντὸς μὴ μονοπωλιακοῦ προϊόντος.

Εἰσάγει πρὸς τοῦτο ὡς μόνην καὶ ὁμοιόμορφον ἀγοραίαν μονάδα ὀρθογώνια δέματα ἐκ χονδροῦ χάρτου (ἐν χρήσει εἰς ὅλα τὰ ζακχαροποιεῖα τῆς Εὐρώπης), περιέχοντα ὀκτῶν, ἢ ἴσως καὶ ἡμίσειαν, περιφρουρούμενα δὲ ἀπὸ φορολογικὴν τοῦ Κράτους ταινίαν.

Ἐπὶ τοῦ δέματος ἀναγράφεται τὸ ἐν αὐτῷ περιεχόμενον ποσόν, ἢ ἀγοραία του τιμῆ, ὡς καὶ αἱ ποινικαὶ διατάξεις, αἱ ἀφορῶσαι τὴν ἄνευ ταινίας ἢ τὴν ἀντὶ ὑπερτέρου ποσοῦ πώλησιν.

Πᾶς πωλητὴς ζακχάρεως, εἰς ὃν, ὅπως καὶ διὰ τὴν κινίην, τὸ Δημόσιον παραχωρεῖ μικρὰν ἔκπτωσιν, ὑποχρεοῦται ἐπὶ ποινῇ προστίμου νὰ διατηρῇ ἀνηρτημένην ἐν λίαν καταφανεῖ τοῦ καταστήματός του θέσει πλάκα τοῦ μονοπωλίου, φέρουσαν ὡσαύτως τὴν τιμὴν τῆς ζακχάρεως καὶ τὰς σχετικὰς ποινικὰς διατάξεις. Εἰς τοὺς ἀγραμμάτους αἱ αὐστηραὶ συνέπειαι τῆς παραβάσεως τοῦ μονοπωλιακοῦ νόμου δύνανται νὰ καταστῶσι γνωσταὶ διὰ κηρύγματος δημοσίου ἐν τῇ ἀγορᾷ τῶν χωρίων, ὡς καὶ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις.

Ἡ ὑπαρξίς ἤδη μονοπωλιακῆς ὑπηρεσίας ἐν Ἑλλάδι καθιστᾷ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἄνω διατάξεων σχεδὸν ἀδάπανον. Μόνον ἡ ἴδρυσίς γενικῶν τινῶν ἀποθηκῶν θ' ἀπαιτήσῃ κατ' ἀρχὰς ἐλαχίστας τινὰς δαπάνας.

Ἀς διέλθωμεν τῶρα τὰ ἐκ τοῦ συστήματος τούτου πηγάζοντα πλεονεκτήματα.

Καὶ ἐν πρώτοις τὸ ζήτημα τοῦ λαθρεμπορίου.

Εἶνε γνωστὸν ὅτι ὁ λαθρέμπορος, ὅπως καὶ ὁ ληστής, δὲν δύναται νὰ ἐργασθῇ ἄνευ συνενόχων.

Ἡ ἀπὸ οἰκίας εἰς οἰκίαν λιανικὴ πώλησις λαθραίου προϊόντος εἶνε λίαν ἐπικίνδυνος, τοσοῦτον δὲ μικρά, ὥστε οὐδεὶς σοβαρὸς λαθρέμπορος τὴν ἀναλαμβάνει. Οἱ συνένοχοι εἶνε ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον παντοπῶλαι, ὅσάκις τὰ δύο ταῦτα ἀξιότιμα ὑποκείμενα δὲν εἶνε ἐν καὶ τὸ αὐτό.

Σημειωτέον ἐνταῦθα ὅτι μέγα μέρος τοῦ λαθρεμπορίου ἐνεργεῖται δι' αὐτῶν τῶν τελωνείων τοῦ κράτους, ὅπου οἱ κλασσικοὶ αὐστριακοὶ σάκκοι τῶν 100 κοιλῶν ἐκτελωνίζονται συλλήβδην μετὰ πλείστων ἄλλων μεγαλυτέρας περιεκτικότητος, τῇ συνενοχῇ βεβαίως τοῦ ὑποδεεστέρου προσωπικοῦ.

Διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τῆς μονοπωλιακῆς ταινίας τὸ λαθραῖον ἔργον τοῦ παντοπώλου βάλλεται θανασίμως. Καὶ τῶ ὄντι ἀρκεῖ σήμερον διὰ τὴν λάθρα εἰσαχθεῖσαν ζάκχαριν νὰ διαφύγῃ τὰ ὀκνηρὰ τῆς ἀρχῆς βλέμματα κατὰ τὴν νυκτερινήν της ἐκφόρτωσιν ἢ κατὰ τὸν ἄνω ὑποδειχθέντα δόλιον ἐκτελωνισμόν. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης τὸ ἄνομον ἐμπόρευμα ἀποκτιᾷ, οὕτως εἶπεῖν, «πολιτειακὰ δικαιώματα». Δύναται νὰ ἐκτεθῇ καὶ πωληθῇ δημοσίᾳ, τίς δ' ἐξ ἡμῶν εἶνε βέβαιος ὅτι δὲν ἀγοράζει καλῇ τῇ πίστει λαθρεμπορικὴν ζάκχαριν ἀντὶ τοῦ σεβαστοῦ ποσοῦ τῶν 1 δρ. καὶ 60 ; Διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τῆς ταινίας ἡ χύδην ζάκχαρις δὲν ἔχει

πλέον παρ' ἡμῖν δικαιώματα ὑπάρξεως. Εἶνε προῖον προγεγραμμένον. Εἶνε σπάθη τοῦ Δαμοκλέους, εἶνε ὕλη ἐκρηκτική, ἀπειλοῦσα ἀνὰ στιγμήν ἀνάφλεξιν καὶ μέλλουσα νὰ συμπαρασύρῃ, ὡς πρῶτόν της θῦμα, τὸν στεγάσαντα αὐτὴν πολίτην.

Οὕτω ἀντὶ τῆς δυσκόλου νυκτερινῆς τῶν τελωνοφυλάκων μας ἐπαγρυπνήσεως, ἀντὶ τῆς ταχυδακτυλουργικῆς ἐν αὐτοῖς τοῖς τελωνείοις μας ἐξελέγξεως, ἔχομεν πλέον τὴν γενικὴν ἐπιτήρησιν ἡμέρας τε καὶ νυκτός, εἰς ἣν πᾶς τις συμμετέχει.

Συμμετέχει ὁ ἰδιοκτήτης ὁ καλῇ τῇ πίστει τοῖς λαθρεμποροῖς ἐνοικιάσας τὰς ἀποθήκας του. Συμμετέχουσιν οἱ ἀγαθοὶ γείτονες, ὧν τὸν ζῆλον θέσπισμα ἀμοιβῆς δύναται εὐκόλως νὰ ὑποθάλη.

Συμμετέχουν τὰ διάφορα ὄργανα τῆς ἀστυνομίας, ὡς καὶ εἰδικοὶ τοῦ μονοπωλίου ἐλεγκταὶ διὰ συχνῶν αἰφνιδίων ἐρευνῶν εἰς τοὺς σκοτεινοὺς τῶν παντοπωλῶν μας ὀπισθοδόμους.

Συμμετέχει ὁμως τὴν φορὰν ταύτην καὶ αὐτὸς ὁ ἄσημος καταναλωτής, ἄνευ τῆς ἀκουσίας συνενοχῆς τοῦ ὁποίου δὲν ζῇ οὔτε στιγμήν ὁ λαθρέμπορος.

Εἶναι γνωστὸν ὅτι τὸ ἐκ τοῦ λαθραίου ἐμπορεύματος ὄφελος, πολὺ σπανίως, ἐν ἐλαχίστῃ ὁμως πάντοτε ποσότητι, εἰσέρχεται εἰς τὸ βαλάντιον τοῦ καταναλωτοῦ.

Ἡ μερὶς τοῦ λέοντος, ἵνα μὴ εἶπω ἡ ὀλότης, διαμοιράζεται μεταξὺ τῶν πολυπληθῶν νυκτερινῶν πρακτόρων.

Ἡ ταινία, καθιστῶσα τὸ λαθραῖον προῖον φανερόν, συνεπάγουσα ἀνστηροτάτας ποινὰς διὰ πάντα ἀγοραστὴν ἀνοικτῆς ζακχάρεως, ἀνοίγει τὰ ὄρματα τοῦ καταναλωτοῦ, συνδέει τὰ συμφέροντα αὐτοῦ μὲ τὰ τοῦ δημοσίου καὶ καθιστᾷ αὐτόν, τὸν πρῶτον ἐκούσιον ἢ μὴ συνεργάτην τῶν λαθρεμ-

πόρων, κυριώτερον φρουρὸν τῶν μονοπωλιακῶν διατάξεων.

Εἰς ἐπίρρωσιν τῶν ἐλπίδων μου τούτων συντρέπει καὶ ἡ μετὰ τοῦ μονοπωλίου ἀλληλένδετος ὑποτίμησις τῆς ζακχάρεως, ὥς καὶ ἡ βελτίωσις τοῦ ποιοῦ αὐτῆς, μέλλουσαι ν' ἀποκλείσωσι πᾶσαν διαφθορὰν συνειδήσεως.

Εἶνε ἀναμφισβήτητον, ὅτι ἡ Κυβέρνησις συγκεντρώνουσα ἐν ταῖς χερσί της ὁλόκληρον τὴν κατανάλωσιν τοῦ τόπου δύναται, κατόπιν διεθνoῦς μειοδοσίας, νὰ ἐπιτύχη διὰ τὴν μονοπωλιακὴν της ζάκχαριν, ἐν Ἑλλάδι παραδοτέαν, τιμὴν πολλῶ μικροτέραν τῆς τῶν λοιπῶν μικρεμπόρων. Ἐκτὸς τούτου αἱ ἐν τῷ ἐμπορίῳ συνήθεις ἐπὶ πιστώσει ἀγοραί, ἡ τμηματικὴ τοῦ ἐμπορεύματος μεταφορά, μεσιτικά, τελωνιακαὶ διατυπώσεις κλπ. ἐπιβαρύνουσι τὸ ἐμπόρευμα μὲ ἀπειρίαν μικρῶν ἐξόδων, ὧν τὸ δημόσιον θὰ εἶνε ἀπηλλαγμένον. Δυνάμεθα ὁθεν ἐν ἀσφαλείᾳ νὰ εἴπωμεν ὅτι ὀριζομένης τῆς μονοπωλιακῆς ἀγοραίας τιμῆς τῆς ζακχάρεως εἰς δραχμὴν **μίαν** καὶ μόνον κατ' ὁκᾶν τὸ δημόσιον μικρὸν μέρος τοῦ νῦν εἰσπραττομένου φόρου ἐγκαταλείπει (30—40 λεπτά), ἐν ᾧ ὁ λαὸς μεγίστην ἀνακούφισιν εὐρίσκει. Τὴν μικρὰν ταύτην τοῦ φόρου ἐλάττωσιν, οἷαδὴποτε καὶ ἂν ᾖ, δύναται ἡ Κυβέρνησις θαρραλέως ν' ἀτενίσῃ.

Δὲν εἶδομεν ἀνωτέρω ὅτι **κατὰ τοὺς πλέον ἐπιεικτε-
στερούς** ὑπολογισμοὺς 8 τοῦλάχιστον ἑκατομμύρια ὀκάδων εἰσάγονται κατ' ἔτος λαθραίως; Δὲν εἶνε ἐξ ἄλλου ἐπόμενον ὅτι, ὑποβιβαζομένης τῆς τιμῆς τῆς ζακχάρεως εἰς δραχμὴν **μίαν** (χρυσοῦς αἰὼν!), ἡ κατανάλωσις της θὰ σκιρτήσῃ μὲ ἀλαλαγμὸν πρὸς τὰ ἄνω;

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ζήτημα τῆς βελτιώσεως τοῦ ποιοῦ τῆς ζακχάρεως, δὲν φρονῶ μόνον ὅτι τὸ μονοπώλιον θὰ συντελέσῃ εἰς τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ὅτι μόνον διὰ τοῦ μονοπωλίου εἶνε δυνατή.

Ἔγκειται, ὡς βλέπετε, ἐν τῇ φύσει τοῦ προϊόντος τούτου, νὰ εἶνε τὸ «**ἰδεῶδες μονοπωλιακὸν εἶδος**». Δὲν εἶνε οὔτις, οὔτινος ἐκάστη ποικιλία ἐγκλείει ἀπειρίαν προσόντων καὶ μειονεκτημάτων. Δὲν εἶνε καφὲς τῆς Ὑεμένης ἢ τῆς Μαδαγασκάρης. Δὲν εἶνε οἰνόπνευμα ἐκ σταφυλῶν ἢ ἐκ γεωμήλων. Εἶνε χημικὴ οὐσία, τύπος ἐπιστημονικός, ὁ δὲ βαθμὸς τῶν ἀρετῶν τῆς ἐκπροσωπεῖται διὰ τοῦ βαθμοῦ τῆς γλυκύτητός της.

Ἡ σήμερον ἐν Ἑλλάδι εἰσαγομένη ζάκχαρις εἶνε ἡ χειρόστη, ἥτοι ἡ πτωχοτέρα τῆς ὑψηλίου, ἀποτέλεσμα τῆς βαρείας φορολογίας, τῆς ἐλλείψεως καλοῦ συναγωνισμοῦ καὶ τῆς παντελοῦς τοῦ κοινοῦ ἀγνοίας ὡς πρὸς τὴν διάκρισιν τοῦ πλουσίου ἀπὸ τοῦ πτωχοῦ προϊόντος.

Ἡ συνήθης ἐν τῷ ἐμπορίῳ ζάκχαρις ὀφείλει νὰ περιέχῃ 99.5—99.9 ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν σάκχαρον, 0.5 ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ὕδωρ καὶ 0.05—0.45 ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ξένας μεταλλικὰς οὐσίας, τοὔτέστι οὐχὶ σάκχαρον. Ἐπὶ τῇ βάσει ἀναλόγου ὑπὸ εἰδικῶν ἐκποιηθησομένου χημικοῦ τύπου δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ προκηρύξῃ τὴν μειοδοσίαν της. Ἡ τήρησις τῶν ὅρων τοῦ συμβολαίου δὲν θὰ εἶνε βεβαίως ἐν τῷ τόπῳ τῶν εὐόνων ἐλληνικῶν συνειδήσεων ἄνευ μικρῶν δυσκολιῶν, πατρικὴ ἐν τούτοις Κυβέρνησις δύναται δι' ὅλως ἰδιαιτέρων ὅρων νὰ περιφρουρήσῃ ταύτην.

Δύναται ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ρητῶς ἐν τῷ συμβολαίῳ νὰ ὁρισθῇ, ὅτι ἡ ἐπίσημος παραλαβὴ τοῦ ἀφιχθέντος ἐμπορεύματος γενήσεται μόνον μετὰ τὴν ὑπὸ τριῶν ἐπισήμων εὐρωπαϊκῶν χημείων (Παρισίων, Βερολίνου, Λονδίνου π. χ.) ἀνάλυσιν δειγμάτων ζακχάρεως, ληφθέντων ἐκ τοῦ σωροῦ, τῇ παρουσίᾳ προσώπων πάσης ὑπονοίας ἀνωτέρων (ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν, Διοικητοῦ Ἑθνικῆς Τραπεζῆς, λόγου χάριν.) Δύναται ὡσαύτως ν' ἀποτελέσῃ ἰδιαίτερον ἐν τῷ συμ-

βολαίῳ ὄρον ἢ περίπτωσις ἰδιωτικῶν ἀγωγῶν κατὰ τῆς εταιρείας διὰ τὸ τυχὸν λιποβαρὲς ἢ τὴν ποιότητα, δι' ἧς ἢ ἐναγομένη ἀναγνωρίζει ἐκ τῶν προτέρων τὴν ἀρμοδιότητα τῶν δικαστηρίων μας.

Τῆς ζακχάρεως τοῦ μονοπωλίου οὔσης οὕτω καλυτέρας, αὐστηρῶς ἐξυγισμένης καὶ εὐθηνότερας κατὰ 60 λεπτὰ τῆς σημερινῆς, δὲν βλέπω διατί ὁ καταναλωτὴς θὰ ἐκτεθῇ εἰς τὸν κίνδυνον τῆς ἀγορᾶς λαθραίας τοιαύτης.

Ὁ δὲ λαθρέμπορος ἐγκαταλειπόμενος πλέον καὶ ὑπὸ τῶν πρώην πιστῶν του καταναλωτῶν θὰ ὑποχρεωθῇ ἐκὼν ἄκων ν' ἀφήσῃ τὸ ἀκερδὲς αὐτὸ ἐπάγγελμα.

Οὕτω αὐξήσεις τῶν δημοσίων προσόδων κατὰ 2—3 ἑκατομμύρια διὰ τὸ πρῶτον ἔτος καὶ βαθμιαίως κατὰ πολλῶ πλειότερα διὰ τ' ἀκόλουθα, ἐκπεσμὸς τῆς ζακχάρεως κατὰ 60 λεπτὰ τὴν ὁκᾶν, βελτίωσις τῆς ποιότητος καὶ ἀποκλεισμὸς τῆς δολίας σταθμήσεως, τοῦ χρονίου τούτου ἐν τῷ ἐμπορίῳ μας ἔλκους, ἰδοὺ τί προσφέρει σοβαρῶς τὸ μονοπώλιον.

Ποῖα εἶνε τώρα τὰ ἐξ αὐτοῦ κακά ; Τυραννία ; Κατάργησις συναγωνισμοῦ ; Ἄς μὴν ἀστειευώμεθα !

Οἱ μόνοι νομίζοντες ὅτι δικαιοῦνται νὰ ἐγείρωσι ποιάν τινα φωνήν θὰ εἶνε οἱ ἔμποροι ἀποικιακῶν καὶ οἱ μικροὶ παντοπῶλαι. Ἀμφοτέρων ὅμως αἱ διαμαρτυρίαι ἔσονται ἀβάσιμοι. Ἡ εὐθηνία τῷ ὄντι τῆς ζακχάρεως αὐξάνουσα πάραυτα τὴν κατανάλωσιν θὰ συμπαρασύρῃ μεθ' ἐαυτῆς εἰς τὰ ὕψη καὶ τὴν τῶν λοιπῶν προϊόντων, ἄνευ τῶν ὁποίων οὐδεμία βρῶσις ζακχάρεως εἶνε καταληπτή. Καφές, τέϊον, εὐρωπαϊκὰ ἄλευρα, ἀμύγδαλα, βούτυρον καὶ ὅλη ἡ ἀπειρία τῶν εἰδῶν τῆς ζαχαροπλαστικῆς θὰ γνωρίσωσι καλυτέρας ἡμέρας. Ἄς ὑποστῶσιν ὅθεν ἀγογγύστως διὰ τὸ γενικὸν καλὸν τὴν φαινομενικὴν αὐτὴν ζημίαν. Ὅσον ἀφορᾷ ἐξ ἄλ-

λου τοὺς μικροὺς παντοπώλας, τὸ ἐκ τῆς λιανικῆς πωλήσεως μονοπωλιακῶν «πακέτων» κέρδος δὲν θὰ εἶνε μικρόν. Θὰ χάσουν, εἶνε ἀληθές, τὸ ὄφελος τῶν λιποβαρῶν σταθμύσεων καὶ τὸ ἐκ πωλήσεως «στράτζου» ἀντὶ ζακχάρεως προερχόμενον.

Τοιαῦτα ὅμως κεκαλυμμένα παράπονα ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ εἰσακούσῃ.

᾽Οχι! Τὸ μονοπώλιον θὰ βελτιώσῃ τὸ πᾶν χωρὶς νὰ παραβλάβῃ οὐδένα. Ὡς ζωογόνος ἥλιος θὰ θερμάνῃ τὰ ἐκ τῆς χρονίας στερήσεως ἀδρανῆ μέλη τῆς ταλαιπώρου μας Ρωμηοσύνης. Θὰ φέρῃ ὀλίγον καφέν, ὀλίγον ἀφέψημα καὶ «ἀπὸ καμμίαν Κυριακάτικη Πίτα» εἰς τὰ πενιχρὰ τῶν χωρικῶν μας ἐνδαιτήματα.

Ἡ βιομηχανία τῶν λουκουμίων, τοῦ χαλβᾶ, τῆς σοκολάτας θὰ σκιρτήσωσιν. Οἱ ὥραῖοι μας καρποί, δὲν θὰ σήπωνται πλέον κρεμάμενοι ἐν τοῖς δικτύοις των, ἀλλὰ μεταβαλλόμενοι ἐγκαίρως εἰς εὐγευστα «γλυκᾶ» θὰ τρέφωσιν ἐπὶ τεμαχίου ἄρτου τὰ πτωχὰ ἐλληνόπουλα. Καὶ ἐνῶ πένητες καὶ μὴ θὰ εὐλογῶσι τὴν πατρικὴν των Κυβέρνησιν, ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν θὰ δύναται μακαρίως καὶ καθ' ἐβδομάδα νὰ μετρᾷ τὰς ὀσημέραι αὐξανούσας εἰσπράξεις του. Θὰ ἔχῃ ἀνὰ χεῖρας τὸν πλέον πειθήνιον, τὸν πλέον κανονικόν, τὸν μετὰ μαθηματικῆς ἀκριβείας λειτουργοῦντα φόρον. Θὰ ἔχῃ στοιχεῖον σοβαρόν, δι' οὗ κατὰ τὴν προτίμησιν, ἣν θὰ δώσῃ ἐν τῇ διεθνεί τῆς ζακχάρεως ἀγορᾷ, μεγάλα ἐμπορικὰ ἀνταλλάγματα (ὥς τὸ τῆς σταφίδος) δύναται νὰ ἐξαιτήσῃ.

Ἐν στιγμαῖς ἐθνικῆς ἀνάγκης θ' ἀνευρίσκη ἐν τῷ μονοπωλίῳ τὸν πιστότερον ἄρωγόν, σοβαρωτάτην ἐξωτερικῆς πίστεως κρηπίδα.

Μοὶ ὑπολείπεται νὰ εἶπω δύο λέξεις διὰ τὴν Θεσσαλικὴν ζάκχαριν τῶν ἀδελφῶν Ζωγράφου.

Ἀγνοῶν τὴν ἀσταθῆ, τὴν ἐκ μυρίων θεομηنيῶν ἐξαρτωμένην μικρὰν σχετικῶς παραγωγὴν τῆς, ἀπέφυγον ν' ἀναμίξω αὐτὴν εἰς τοὺς ἀνω ὑπολογισμούς, ὧν ἡ βαρύτης καὶ ὁ λόγος, καὶ μετὰ τὴν προσθήκην τοῦ Θεσσαλικοῦ πολλοστημορίου, παραμένουσι μετὰ τῆς αὐτῆς πειστικότητος οἱ αὐτοί.

Γεννᾶται ἐν τούτοις τὸ ζήτημα ποία θὰ εἶνε ἡ τύχη τῆς μικρᾶς ταύτης βιομηχανίας ἐν περιπτώσει μονοπωλίου.

Ὅσο συμπαθὲς καὶ ἂν ᾖ ἐν τῷ πανελληνίῳ τὸ φιλογενὲς τῶν Ζωγράφων ὄνομα, ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω ὅτι ἡ ἐν λόγῳ βιομηχανία των, πρὸ καιροῦ καὶ ἀμετακλήτως, ἀπεγυμνώθη τῆς, ἐν ὑπερβολικῇ ἴσως σπουδῇ, ἀποδοθείσης αὐτῇ μεγάλης ἐθνικῆς ἀποστολῆς. Ἐξηλέγχθη, ὅπως πολλαὶ ἄλλαι, περὶ ὧν ἄλλοτε ὁ λόγος, θνησιγενῆς, ἀναιμικῆς, ἀνίκανος ἐπὶ τῶν κρατουσῶν βάσεων νὰ ζήσῃ ἄνευ τῶν κολοσσιαίων κυβερνητικῶν ἐπιδομάτων, ἅτινα ὑπὸ μορφὴν παντελοῦς ἀτελείας ἐκμυζᾷ ἐτησίως ἐκ τοῦ ἰσχυροῦ ἐλληνικοῦ στερήματος.

Ἐβεβαίωσε τὰς προβλέψεις πολλῶν ὅτι οὐδέποτε ἡ ἐντοπία ζάκχαρις θ' ἀποτελέσῃ σοβαρὸν παράγοντα ἐθνικοῦ πλούτου.

Τοιαῦται βιομηχανίαι πρέπει ἄρᾳ γε νὰ τεθῶσιν ὡς φραγμὸς ἐνώπιον ἐθνοσωτηρίου φορολογικῆς μεταρρυθμίσεως ;

Πολλοῦ γε καὶ δεῖ !

Φρονῶ τὸναντίον ὅτι τὸ μονοπώλιον ἔσται διὰ τὴν Κυβέρνησιν ἀρίστη ἀφορμή, ὅπως κανονίσῃ, πρὸς ἱκανοποίησιν ἀμφοτέρων, τὸ λεπτὸν τοῦτο ζήτημα.

Δύναται π. χ. νὰ καθορισθῇ ἐν συμβολαίῳ σειρὰ ἐτῶν,

καθ' ἃ ἡ Κυβέρνησις παραιτουμένη, ὅσον ἀφορᾷ τὴν Θεσσαλικὴν ζάκχαριν καὶ πρὸς ὑποστήριξιν αὐτῆς, ὀλοκλήρουν ἢ μέρους τοῦ μονοπωλιακοῦ της κέρδους θ' ἀγοράζῃ ὀλόκληρον τὴν παραγωγὴν τῆς Ζωγραφίας εἰς ὑψηλοτέραν ἢ ἐν Εὐρώπῃ τιμὴν, ὅπως συγχωνεύσῃ αὐτὴν ἐν τῇ γενικῇ καταναλώσει.

Ἐναπόκειται εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἐξευρίσκουσιν βάσιν λογικὴν συνεννοήσεως νὰ παράσχῃ ἐπὶ τινα ἀκόμῃ χρόνον, χωρὶς νὰ ἐκθέτῃ ἐπ' ἀόριστον τὰ γενικώτερα συμφέροντα τοῦ δημοσίου, χεῖρα βοηθείας εἰς τὴν ἀπέλπιδα ταύτην βιομηχανίαν.

Ἐὰν καὶ μετὰ τὴν τελευταίαν ταύτην διορίαν αἱ κυβερνητικαὶ χιλιάδες εἶνε ἀναγκαῖαι πρὸς συντήρησίν της, τότε προτιμητέα ἢ ἐφ' ἅπαξ ἐξαγορά της, προτιμητέα ἢ εἰς θάνατον καταδίκη της!

Διήλθομεν οὕτω ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ἅπαντα τὰ τῶ μονοπωλίῳ συμφυῇ ζητήματα.

Προσεπάθῃσα γράφων νὰ συγκρατήσω, οὐχὶ ἄνευ κόπου, τὸν εἰλικρινῆ μου ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο ἐνθουσιασμόν. Ἀπесκοράκισα πᾶσαν περιττὴν αἰσιοδοξίαν καὶ περικλεισθεὶς ἐντὸς αὐστηροτάτων ἀριθμῶν κατέληξα εἰς τὰ ἄνω ἐνθαρρυντικὰ συμπεράσματα.

Τὰ 2 1)2 τετραγωνίδια ζακχάρεως, εἰς ἃ ὑπελόγισα (τίς δὲν θὰ μὲ ψέξῃ ἐπὶ ὑπερβολικῇ συνέσει;) τὴν ἡμερησίαν κατανάλωσιν τοῦ Ἑλλήνος, ὑπῆρξαν ἡ μόνη μου ἀνθαιρεσία.

Ἡ ἐσωτερικὴ μου ὁμως βαθεῖα πεποίθησις σκιρτᾷ θαρραλέα ὑπεράνω τοιούτων ἀριθμῶν. Δὲν τολμῶ, διὰ τὸν φόβον τῶν ἀπαισιοδόξων, νὰ προφέρω τοὺς ἀριθμούς, εἰς οὓς ὑπολογίζω τὴν βαθμιαίαν τῆς καταναλώσεως αὕξησιν. Ἡ μακρὰν ἐν τῇ ξένῃ διαμονή μου, ἡ ἐνδελεχὴς ἐπισκόπησις

τοῦ ἰδιωτικοῦ τῶν τὰ μάλιστα πεπολιτισμένων λαῶν βίου, δὲν μοὶ ἐπιτρέπει νὰ θεωρήσω τὸν σημερινὸν Ἑλληνα μικρότερον ζακχάρεως καταναλωτὴν τοῦ Εὐρωπαίου.

Διαβλέπω ὡς ἐν ὀνείρῳ τὰς μονοπωλιακὰς ἀθροίσεις μηχανομένας, εὐρυνομένας, ἐξικνουμένας εἰς ὕψη ἐπιβάλλοντα καὶ νέον τῆς τιμῆς ἐκπесμόν.

Διαβλέπω τὰ φύσει συγκαταναλισκόμενα εἶδη, καφέν, τέϊον κλπ. συμπαρασυρόμενα ἐν τῇ προοδευτικῇ ταύτῃ ἀμίλλῃ.

Διαβλέπω νέον ἐμπορικὸν πυρετόν, Ζακχαροπλάστας, Λουκουμοποιοὺς, Σοκολατοποιοὺς, Χαλβαδοποιοὺς, Ἀλευροπώλας, Γαλακτοπώλας, Παντοπώλας δίδοντας, ἐν χαρᾷ, ἀλλήλοις τὰς χεῖρας πέριξ τοῦ βωμοῦ τοῦ Θεοῦ μονοπωλίου.

Διαβλέπω τέλος καὶ πρὸ παντὸς (ἰδοὺ τὸ ἀπόρρητον τῆς καρδίας μου) ὑποφώσκουσιν τὴν ροδοδάκτυλον ἡῶ **γενικωτέρας μονοπωλιακῆς φορολογίας ἐν Ἑλλάδι.**

Αἱ ἐναντίον τοῦ φορολογικοῦ τούτου συστήματος προλήψεις θὰ ἔχωσι παρὰ τῷ λαῷ ἐκριζωθῇ.

Τὸ μονοπώλιον, τὸ κοσμοῦν σήμερον τὰ σοσιαλιστικὰ προγράμματα, θ' ἀναγνωρισθῇ ὡς ὁ ἀληθέστερος τοῦ πτωχοῦ φίλος.

Δὲν θὰ πάθῃ ἀπὸ ἀναιμίαν τὸ ἐλληνικὸν ἐμπόριον, ἂν ἡ πώλησις εὐαρίθμων τῆς πρώτης ἀνάγκης εἰδῶν περιέλθῃ ὑπὸ τὸν διακανονισμόν καὶ τὸν ἔλεγχον τῆς Κυβερνήσεως.

Αἱ πεπατημέναι κέλευθοι τῶν ἀρχηγόνων ἀποικιακῶν προϊόντων εἶνε ἄρα γε αἱ μόναι ἀρτηρίαι διὰ τὴν ζωὴν καὶ τὴν δρᾶσιν τῶν ἐμπόρων μας ;

Ἦρκουν ἄλλοτε ἐν τοῖς χωρίοις τρεῖς σάκκοι ὀρυζίου—ζακχάρεως—καφὲ μεθ' ἑνὸς κυτίου θυμιάματος πρὸς ἴδρυσιν «Παντοπωλείου», μέλλοντος νὰ βεβαιώσῃ εἰς τὸν ὀλι-

γαρκῇ «Μπακάλην μας» ἡμέρας εὐδαίμονας θεαματικῆς ἀργίας. Τοιοῦτοι βιοτικοὶ πόροι διὰ τὸν λαὸν κάλλιον νὰ ἐκλείψωσιν.

Ἐὰν στρέψωμεν τὰ βλέμματά μας ἀλλαχοῦ, βλέπομεν τὴν Γαλλίαν μὲ τὸ ἀποκλειστικὸν τοῦ καπνοῦ (εἰσαγωγῆς, κατασκευῆς καὶ πωλήσεως) μονοπώλιον εἰσφέρουσαν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν 340 ἑκατομμύρια ἐτησίως.

Εἶδομεν τὴν Βουλὴν τῆς μελετῶσαν τὸ μονοπώλιον τοῦ οἶνοπνεύματος, θαυμασίως λειτουργοῦν ἤδη ἐν Ρωσίᾳ, καὶ ἐνδοιάζουσιν πρὸ τῆς ἀποδοχῆς διὰ χυδαίους κυρίως ἐκλογικοὺς λόγους.

Βλέπομεν τὴν Αὐστρίαν, ἥς τὰ μονοπωλιακὰ προϊόντα πλημμυροῦσι καὶ ξένας ἀγοράς, εἰσάγουσαν ἐν τῷ προσφάτῳ τῆς προϋπολογισμῷ καὶ τὸ μονοπώλιον τῶν πυρείων, ἐξ οὗ μετὰ τὰς κολοσσιαίας ἀποζημιώσεις καὶ ἐξαγοράς τῶν ἤδη ὑπαρχόντων ἐργοστασιῶν ὑπολογίζει ἐτήσιον κέρδος 30 ἑκατομμυρίων κορωνῶν.

Κυβερνῆται τῆς Ἑλλάδος εἰς ἀναζήτησιν χρυσοῦ μικροπρεπῶς περικόπτοντες ἑκατοστὰ ἐκ τῶν μισθῶν τῶν ὑπαλλήλων, παύοντες διδασκάλους καὶ κλείοντες δικαστήρια, μὴ περιφρονεῖτε, ἐν τῷ ἀξιεπαίνῳ ὑμῶν ὀργανισμῷ τὰ ὑπὸ τοῦ Μονοπωλίου τῆς ζακχάρεως προσφερόμενα ὑμῖν ἑκατομμύρια. Τὸ ἔθνος θὰ σᾶς ἀποκαλέσῃ εὐεργέτας, διότι συγχρόνως ἐγλυκάνετε τὴν ζωὴν τοῦ πτωχοῦ καὶ διότι νέοι Ἡρακλεῖς ἐφονεύσατε ἀνεπισιτρεπτὶ τὴν Ὑδραν τοῦ λαθρεμπορίου!

ΠΑΝΤΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

002000048685

